

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Nov zakon proti pijančevanju.

Boj proti alkoholizmu je parola, ki se dandanes razlega po vseh koncih in krajih. Boj proti alkoholizmu je naslov najraznoličnejšim člankom v listih vseh političnih strank in pod tem naslovom je izšlo tudi že brezštevilo brošur in brošuric. Vsi so prepričani, da je preobilo uživanje alkoholičnih pijač neizmerno škodljivo človeku, kar se tiče ne le njegovega telesa, ampak tudi njegovega duha. Vsi so pa tudi prepričani, da postaja človeštvo uživanju opojnih pijač dan za dnevom vedno bolj udano in da je torej skrajni čas, da se temu zlu, če že ne popolnoma, pa vsaj deloma v okom pride, ako se noče, da človeštvo vsled njega popolnoma ne propade telesno in duševno.

Naša vlada je storila svojo dolžnost, da je predložila državnemu zboru zakonski načrt, ki ima namen uživanje opojnih pijač, ako ne popolnoma preprečiti, pa vsaj zdatno omejiti. Naša vlada pokazala je pri tem vsaj dobro voljo, in po našem mnenju bi državni poslanci gotovo prav mnogo dobrega storili, ako bi v državni zbornici predlagali, naj se tudi o tem zakonskem načrtu nujno razpravlja in naj se prej ko prej uveljavi. Onim, ki so pri prodajanju tega človeškega strupa imeli in še imajo ogromnega dobička, seveda ta zakon ne boče po volji in si niso morebiti niti mislili, da stopi vlada tako hitro z njim pred državni zbor; ali kaj naj bode dobiček posameznicev nasproti gnetnim in duševnim koristim več stotisoč, da celo milijonov prebivalstva. Prepričani smo, da ustrezemo svojim čitateljem, ako jih z določbami tega zakonskega načrta nekoliko natančneje seznanimo.

Najprej hoče ta zakonski načrt preurediti in določiti obrtno pravico prodajanja in točenja žganja. V tem oziru razločuje tri vrste razpečavanja:

1. Prodajo na debelo v zaprtih posodah, ki drže najmanj pet litrov.
2. Koncesijonirano pravico, točiti žganje gostom v nezaprtih posodah čez ulico, ter prodajati v zaprtih posodah v poljubni množini.
3. Koncesijonirano prodajo na drobno v zaprtih posodah od ene osminke litra višje.

Vlada hoče s tem, da naj bo prodaja žganih pijač na drobno od žganjetočev popolnoma ločena.

Dalje hoče, da naj so žganjetoči od drugih obrti popolnoma ločeni. Važna in za trgovce z žganjem usodna je določba v načrtu, da se v prostorih, kjer se žganje toči, ne sme izvrševati nobena druga obrt. S tem se hoče zabraniti, da se v prodajalnah, kjer si morajo ljudje nakupovati živila in druge za vsak dan potrebne reči, ne daje ljudem neposredna prilika, uživati žgane pijače.

Istotako važna je določba glede najvišjega števila žganjarn; določba, katera — kakor pravi načrt — po izkušnjah drugih držav mnogo pripomore k omejitvi žganjepitja. V tem oziru je v načrtu določeno: na vsakih 500 prebivalcev ena koncesija za žganjetoč in ena za prodajo na drobno.

Načrt vendar pušča tukaj vrata odprta, ko pravi: Politična deželna oblast sme za posamezne občine, ki so bolj razsežne, zaslišavši mnenje občine in spo-

razumno z deželnim odborom izjeme dovoliti.

Če naj bodo prodajalne za žganje ob nedeljah, praznikih in ob dnevih, ko se običajno mezda izplačuje, zaprte, ima zopet pravico odločevati deželna vlada sporazumno s trgovsko zbornico.

Kdor da očitno pijanemu ali otroku opojne pijače za denar, čaka ga po novem zakonu zapor od treh dni do treh mesecev ali denarna globa od 20 do 1000 kron.

Dolga, ki ga je naredil pivec za pijačo, upnik ne more iztirjati, ako ob času, ko je dolžnik naredil ta dolg, kakega prejšnjega dolga za pijačo istemu upniku ni plačal. Porokstva in zastave, da se bo tak dolg gotovo plačal, so neveljavne.

Kdor bi se hotel tej določi izogniti in bi zahteval ter prejel pismo zagotovo, da bo s pijačo narejeni dolg gotovo plačan, zapade kazni od treh dni do treh mesecev zopora ali od 20 do 1000 kron denarne globe.

Kogar bo v teku pol leta na očitnem kraju večkrat pijanega videti, čaka ga kazen zopora od enega dne do štirih tednov ali globa od 10 do 500 kron.

Kdor se upijani, kadar ima vršiti kako delo ali opravilo, katero je — če se v stanu pijanosti opravlja — nevarno življenju, zdravju ali telesni varnosti koga drugega, zapade zopet kazni od treh dni do treh mesecev ali od 20 do 1000 kron.

Kdor stori samo na sebi kaznjivo dejanje v stanu polne pijanosti, čaka ga kazen za pijanost in sicer, če je dolično dejanje zločin, zapor od 3 dni do 6 mesecev, če pa je prestop, zapor od 1 dneva do 3 mesecev ali v denarju globo od 10 do 1000 kron.

To so glavne določbe novega zakonskega načrta.

Novi zakon se bo raztezal ne samo na one, ki hočejo z žganjarnami še le začeti, ampak tudi na že obstoječe, in to zaradi tega — pravi načrt — ker čezmerno število žganjarn zelo pospešuje obilno pijančevanje in zato treba to število takoj skrbno.

Načrt govori večinoma samo o prodajanju in točenju žganja. Gotovo je to najhujša vrsta pijančevanja. Toda vsaka pijanost je od hudega. Skušnje drugih dežela učé, da kjer je upadlo uživanje žganja, tam je silovito zraslo uživanje piva. Če je redkejši alkohol v pivu kakor v žganju, se pa tim več piva popije, takó da pivopivci porabijo vsaj toliko alkohola, kakor žganjarji. Takó govori dr. med. Delbrück v svoji knjigi: »Hygiene des Alkoholismus,« in sklepa: Pivo žuga postati ena najhujših šib novega stoletja. Zatorej, če zakon določuje maksimalno število žganjarn, naj bi določil tudi maksimalno število gostiln. To živo pogrešamo v načrtu. In to priporočamo našim poslan- cem v uvaževanje.

Turške reforme v evropskih pokrajinah.

Turški uradni listi so priobčili te dni reforme, katere je sultan že sankcijoniral in katere misli Turčija izvesti v svojih evropskih pokrajinah. Glavne določbe teh reform so sledeče: Orožništvo bode obstajalo v teh deželah iz Turkov

in iz kristijanov. Imenovanje orožniških častnikov in policijskih komisarjev se izvrši z valijevim privoljenjem. Za policijske komisarje in agente se imenujejo mahomedanci in kristijani, ki znajo čitati in pisati. Vali bodo morali nadzorovati kmetijstvo, javna dela in obrtnijska podjetja, ter se prepričati o njih napredku. V krajih, ki štejejo na 50 hiš, se zgradijo šole. Posebne uredbe pa določajo imenovanje raznoterih uradnikov. Povsod se bodo ustanovila sodišča. Dosedanji predpisi glede imenovanja sodnijskih uradnikov se stem razveljavljajo. V prihodnje bode imenoval sodnijske uradnike pravosodni minister. Imenovani bodo v enakem razmerju mahomedanci in kristijani. Sodne oblasti bodo popolnoma neodvisne in na nje ne bode smel vplivati nikdo. One pa, ki bi zlorabili svojo oblast, naznaniti bode moral vali ali pa glavni deželni nadzornik koj justičnemu ministru. Naloženo je generalnim guvernerjem, da koj uvedejo te reforme.

Niso to res lepe besede na potrpežljivem papirju? Sicer menimo pa, da je uvedba takih reform pri sedanjih finančnih razmerah, v katerih se nahaja Turčija, popolnoma nemogoča. Ako hoče imeti kaka država zanesljive, vestne in nepristranske uradnike, mora jih tudi pošteno plačati. Turčija pa tega storiti ne more, ker ji manjka denarnih sredstev in jih ima komaj toliko, da pokriva z njimi preogromne stroške za sultana in za njegov dvor in pa skrajne potreščine za vojaštvo.

Listi poročajo, da sta prisilili k tem reformam sultana Avstrija in Rusija. No, mi menimo pa, da ni bilo tako težko prisiliti sultana, da take reforme na papirju sankcijonira; ali radovedni smo, kaj bodeti Avstrija in Rusija počeli, ko se prepričati, da so ostale te reforme le mrtva črka, a da se v Turčiji nikdo za to ne zmeni, da bi se v resnici tudi izvedle. Sicer pa je tudi jako značilno, da sultan ravno sedaj, ko je sankcijoniral te reforme, zbira okolo sebe svoje najboljše generale in se z njimi posvetoje, kaj početi, ako bi prišlo do vojske med Turčijo od jedne in med Bolgarijo in Rusijo od druge strani.

O teh posvetovanjih se poroča namreč iz Carigrada, da je tam že sklenjeno, da pokliče Turčija v Evropo 100 bataljonov azijskih vojakov, da začne z njimi vojsko proti Rusiji in Bolgariji, ter da prepusti Arabijo in Tripolis njuni usodi. Vse to kaže, da Turčija na izvedbo reform nikakor ne misli. Poleg tega pa so tudi nesrečni Macedonci, ki ničesar več ne verujejo ne Turčiji in tudi ne evropski diplomaciji naj si bode pa ta ruska ali avstrijska. Ti nesrečneži so se vseh obljub do vrh glave naveličali in ustanek, katerega zdaj zadržuje zima, izbruhne gotovo prihodnjo pomlad z vso silo in pri vseh turških reformah na papirju.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je imela poslanska zbornica zopet sejo. Priglašenih je bilo več nujnih predlogov. Med drugimi je predlagal posl. Steinvender, naj bi se vodniki hribolazcev in podobni poklici opustili splošne dohodnine. Posl. Vilhelm je interpeliral finančnega ministra glede položaja finančnih stražnikov. Posl. Berks je vprašal načelnika socialnega odseka, kaj je z zakonskim načrtom glede penzijskega zavarovanja zasebnih uradnikov. Poslanca Pommer in Plaček sta

vložila predlog, naj se takoj začne obravnavati vladna predloga glede reforme krošnjarskega zakona. Vsi predlagatelji so umaknili svoje predloge na korist imenovanima. Pri utemeljevanju svojega predloga, je poslanec Pommer navajal, da je to že četrta vladna predloga o preosnovi krošnjarstva, ki je prišla končno v razpravo. Rekel je, da v vseh trgovskih in obrtnih krogih se pritožujejo o občutni konkurenci, ki jim jo prizadeva krošnjarstvo. Tudi poslanec Plaček je utemeljeval svoj predlog. Proti nujnosti teh dveh predlogov se je oglasilo več poslancev, med njimi tudi poslanec Plantan, z ozirom na kranjske krošnjarje, posebno na one iz ljubljanske okolice in iz kočevskega političnega okraja. Vsi poslanci, ki so govorili proti nujnosti teh predlogov, so poudarjali revščino in bedo, ki bi nastala v onih krajih, kjer se prebivalstvo peča s krošnjarstvom. Dokazovali so, da preti malim trgovcem in obrtnikom večja nevarnost od agentov raznih tovarn, ki se v velikem številu priklatijo celó v najoddaljenejšo gorsko vas, nego pa od krošnjarjev. Navzlic vsem tem ugovorom je zbornica vendarle vzprejela nujnost omenjenih predlogov. V sredo pa je začela zbornica o vladni predlogi glede omejitve krošnjarstva meritorno razpravljati.

V sredo se je vršila v poslanski zbornici splošna razprava o zakonskem načrtu glede omejitve krošnjarstva, ter je zbornica vzprejela prehod v podrobno razpravo, ki se je pričela v četrtek. Vsprejet je bil do zdaj le 1. paragraf. Potem se je seja zaključila in poslanska zbornica se snide zopet še le v sredo.

Nagodbena pogajanja se nadaljujejo.

Dohod ogerskega ministerskega predsednika Szella na Dunaj in njegova avdijenca pri cesarju v Schönbrunnu sta v političnih avstrijskih krogih vzbudila dokaj zanimanja. Vse je v tem edino, da je Szellov nenadni dohod v neposredni zvezi z najnovejšim dogodkom v nemškem državnem zboru. Gotovo je namreč, da sklene nemški državni zbor, če ne pride vmes kaj izredno velikih ovir, še do novega leta ves carinski tarif, in potem Nemčija odpove trgovinske pogodbe z zunanji državami. Tu pa preti, kot smo že naglašali, velika nevarnost za našo monarhijo, da je izredni dogodek ne najde neprimpravljen. Doslej so namreč naši vodilni krogi vedno računali z dejstvom, da bo Nemčija privolila v podaljšanje obstoječe pogodbe za eno leto. Vsled tega se jim ni mudilo z rešitvijo nagodbe in avtonomnega carinskega tarifa. Ta nada je pa sedaj splavala po vodi, in to je napotilo Szella, da je jaderno pohitel na Dunaj in storil potrebne korake, da se nadaljujejo in, če le mogoče, do novega leta završe dolgotrajna nagodbena pogajanja. Doslej sta naša in ogerska vlada završili še le razprave o carinskem tarifu; čaka ju torej še precej nagodbenege dela, s katerim po poročilih z Dunaja pričneta že v najbližnjih dneh. Avstrijski ministri se v to svrhu podajo v Budimpešto.

Avstro-ogrska nagodba.

Dogodki v nemškem državnem zboru, kjer se hoče četudi z nasilstvom dognati razprava o novih carinskih tarifih še tekom tega meseca, da bi se potem odpovedale dosedanje trgovinske pogodbe z drugimi državami, spravili so, kakor vse kaže, avstro-ogrsko nagodbeno vprašanje zopet v tok. Avstro-Ogrska bi bila zdaj, ko še nima skupnega novega avtonomnega carinskega tarifa, v največji zadregi, ako bi ji Nemčija odpovedala trgovinsko pogodbo. Zato pa je bil te dni ogrski ministerski predsednik na Dunaju in se je o ti stvari posvetoval z našim ministerskim predsednikom. Vsled tega pišejo listi, da se podajo naši ministri še te dni v Budimpešto in da se začne tam zopet pogajanja. Ako je res, da so na Ogrskem vse stranke proti temu, da bi se avstro-ogrska nagodba uveljavila s pomočjo § 14. in da odločno zahtevajo, da se ta zaveza reši parlamentarnim potom, potem nastane vprašanje, kedaj in kako naj se to zgodi pri sedanjih obstrukcijskih razmerah tu in tam?!

Češki klub je v pogajanju, naj bi pripustil parlamentarno obravnavo budžetnega provizorija, izjavil, da tega ne stori, dokler se ne predložijo nemško-češki spravi predloži.

Češko-nemška sprava.

V četrtek popoldne so se zbrali na Dunaju državnozborni nemški klubi, izvemši onega Vsenemcev. Odsek, ki so ga klubi volili, je namreč po dolgem uganju konečno vendarle izdelal načrt, ki naj služi za podlago novim češko-nemškim pogajanjem. Kakor se poroča z Dunaja, so zbrani nemški klubi ta načrt vzprejeli. V elaboratu so načrtani pogoji, pod katerimi bi bili Nemci pripravi privoliti Čehom češki jezik kot notranji uradni jezik. Za danes naj omenimo le toliko, da se med pogoji nahaja tudi nemški državni jezik, kateri naj bi Čehi kot tak priznali. Gotovo je torej, da ako ne odstopijo Nemci od te zahteve, tudi o dosegi kake sprave med Nemci in Čehi ne more biti govora. Čehi, katerim je bil zgorej omenjeni elaborat že izročen, se bodo že te dni o njem posvetovali in ravno zato pravijo, da so se seje poslanske zbornice odgodile do srede.

Preustrojitve mladočeske stranke.

Glasi mladočeskega drž. poslanca dr. Pacaka poroča, da je strankino vodstvo v zadnjem času resno pričelo z reorganizacijo mladočeske stranke. V to svrhu se v prvi vrsti revidira zbor zaupnikov ter se njih število dopolni. Dalje se je uvidelo, da šedanje število strankarskih shodov nikakor ne zadošča, in naj se poleg teh uvedejo še okrožni shodi, namenjeni v prvi vrsti zaupnikom. Teh se mora vedno udeleževati član glavnega izvrševalnega odbora ter poslanci dotičnega okraja. — Kakor se vidi, se uveljavljati v tem slučaju razdelitev po okrožjih.

Zakon o zvišanju pokojnine drž. uradnikom in njihovim udovam.

V torek se je razglasil v „Wiener Zeitung“ ter stopi v veljavo s 1. januarjem 1903. Istočasno se zvišajo tudi provizije finančnim paznikom po starem sistemu.

Trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo.

Z Dunaja se poroča, da odpove Avstro-Ogrska gotovo trgovinsko pogodbo, ki jo ima z Italijo.

Zoper zvišanje vojaštva

je bilo preteklo nedeljo na Moravskem več protestnih shodov.

Pomiloščenje mladoletnih obsojencev.

Ministerski predsednik, kakor voditelj ministerstva pravosodja, izposloval je najvišji odlok, katerega je že prijavil sodiščem s posebno naredbo. V uvodu tej naredbi je rečeno: Med velikim številom mladoletnih, ki so se pregrešili proti zakonu, je mnogo takih, ki niso toliko pokvarjeni, marveč greše ali vsled nepremišljenosti, ali zavedeni v to, ali vsled pomanjkanja zrelosti. Mnogi med njimi so sicer že dosegli tisto dobo, ko so po zakonu odgovorni za svoja dejanja, ki so pa zaostali v svojem duševnem razvoju, tako, da ne morejo umeti dalekosežnosti svojih dejanj, ali pa nimajo dovolj določene volje, da bi se upirali hipnim nagnenjem. Pri mnogih teh, kazni zapadlih mladoletnikih ni treba prisilne vzgoje ali izvršenja izrečene obsodbe, da se jih odvrne od nadaljnjih nezakonitih dejanj. Izvedeno kazensko postopanje in pa izrek sodbe naj zadošča kakor prvo posvarilo v poboljšanje. Često se pri takih mladoletnih izvršenje kazni izkaže celo škodljivo za mladostno dušo in provzroča učinke, katerim se mora ravno izogibati kazensko pravosodstvo, ako hoče slediti duhu človečnosti.

Radi tega naj se, kjer dopuščajo razmere, taki zločinci ne zapirajo, pa tudi ne oddajajo prisilnim zavodom. To velja posebno za obtožence od 10 do 14 let. Pa tudi glede onih med 14. in 16. letom naj se postopa tako pomiloščevalno, ako kazni ne presega treh mesecev ali 500 K. Seveda odločuje o tem v prvi vrsti prejšnje pravno in pošteno življenje. Pod takimi pogoji je tudi 16 do 18-letne zločince priporočati pomiloščenju, posebno, če so zaostali v dušnem razvoju. V vseh takih slučajih je počakati z izvršitvijo kazni, dokler se ne reši pomiloščevalna prošnja. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasa ter velja tudi za one mladoletne, ki so že bili dosedaj obsojeni, a še niso nastopili kazni.

Vinska klavzula.

Iz Rima poročajo, da zahteva laška vlada, naj ostane vinska klavzula v pogodbi med Avstrijo in Italijo, ako obnove ob novem letu trgovinsko pogodbo.

Potovanje ruske carske dvojice v Italijo.

Po najnovejših poročilih spremljala bode svojega soproga tudi ruska carica na njegovem potovanju v Italijo. Potovala bodeta po morju, in se ustavita v Civitavecchia. Za to potovanje, ki se prične dne 20. januarja 1903, delajo se že sedaj varnostne priprave. Govori se, da ostane carica več časa v Italiji in da ji je ita-

lijanski kralj ponudil na razpolaganje kraljevo palačo v Palermu, Neapolju, Capodimonte in v Genovi.

Nemški državni zbor.

Nemški socialisti napenjajo vse sile, da bi preprečili vsprejem novih carinskih tarifov. V sredo je bilo v Berlinu 27 javnih shodov, na katerih so protestirali proti novim carinskim tarifom. Sploh vlada na Nemskem med nižjimi sloji ljudstva velika nezadovoljnost zoper nemški parlament in njegovo večino, ki nima za ljudske koristi srca.

Sveti oče

je sprejel v avdienci velikega ruskega kneza Sergija.

Rusija in Črnogorja.

„Glas Črnogorca“, črnogorsko uradno glasilo, priobčuje govor črnogorskega kneza Nikole, ki ga je imel povodom prihoda novega ruskega poslanika na Cetinje: „Med Rusijo in Črnogoro, pravi Nikita, je tesna, nerazdružljiva zveza, bratski odnosi, podkrepjeni s slavo in medsebojnimi trdnimi skušnjami. Te odnose ustvarila je zgodovina in ukoreninjeni so sedaj v srcu vsakega pravega Slovana. Moja država je zvesta straža, ona je nepremagljiva prednja straža na meji slovanstva; braniteljska in podpirajoča Rusija je mogočna in njej posvečenje Črnogora vse svoje sile, pripravljena prenašati z njo vsako žrtev in vsako nevarnost“.

Rusija in Nemčija v Mali Aziji.

Iz Petrograda poročajo: Ruski listi tožijo o vedno bolj rastočem nemškem vplivu v Mali Aziji. Vsa trgovina je tu v nemških rokah. Ta nemški vpliv je vzbudil živo vznemirjenje v ruskih krogih, ker je v nasprotju z načrtom Petra Velikega.

Ruska vlada za delavstvo.

V kratkem se bo državni svet bavil s celo vrsto postav, ki bodo na korist delavskim slojem. Določilo se bo vse potrebno glede zdravstvenega stanja v različnih industrijskih podjetjih. Ti dve postavi sta podobni onim, ki so v veljavi v Nemčiji. Nad dva milijona delavcev uživalo bo dobrote teh novih postav.

Rusko grožnje.

Finančni minister je izdal naredbo glede ruskega stališča napram obdačenju sladkorja. Ako Angleška ne sprejme razsodišča v tem vprašanju, se bo Rusija smatrala za prosto vsake obveznosti napram Angleški ter bo postopala v Evropi in Aziji, kakor se bo njej zdelo prav.

Francoska vlada

je ustavila plače nekaterim onih škofov, ki so podpisali znano spomenico za kongregacije.

Položaj na Portugalskem

postaja vedno bolj kritičen. Radi izrednih vladnih odredb, posebno radi strogega postopanja napram časopisju, vre v vseh slojih prebivalstva. Splošno se sodi, da namerava kralj poprodati vse naselbine.

Domače in razne novice.

P. n. gospodom naročnikom.

— Blizamo se koncu leta, kajti nastopili smo z današnjo številko vže zadnji mesec. Zato uljudno prosimo, da vsakdo, ki ni še poravnal naročnine za tek. leto in morda še za prejšnja leta, to gotovo čim prej stori. Ob enem prosimo tudi svoje prijatelje in somišljenike, naj nam izvolé pridobiti še novih naročnikov.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: Valentin Marušič v Pazinu (po poštni položnici) 10 K; Blazij Grča, župnik v Šempasu, za božičnico 3 K; Ivan Berbuč, profesor in deželni poslanec, za božičnico in novo leto 25 K; dr. A. Gregorič 10 K; „Narodna tiskarna“ v Gorici 20 K; Anton Kuštrin, trgovec v Gorici, za božičnico 5 K.

Upravištvu: veleč. g. Janez Filipič, dekan v Ločniku 10 K; bl. g. Alojzij Poljšak, posestnik v Gabrijah 2 K; bl. g. Janez Uršič, čevljar v Iderskem 1 K; rajni Štefan Koruza v Gabrijah zapustil 10 K. Srčna hvala!

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v letošnjih 11 mesecih 1.935.251,21 K prometa. Stanje hranilnih vlog z zadnjim dnem novembra je znašalo 600.309,29; stanje posojil 563.343,38; stanje tekočega računa: 57.818,59 K.

Umrl je v Campolongo v Furlaniji deželni poslanec g. Vincencij Michieli.

Umrl je dne 1. decembra v Gabrijah pri Ajdovščini g. Štefan Koruza v starosti 82 let. Ranjki je bil skrben in vzoren gospodar od začetka do konca svojega življenja. — N. v m. p.

Za vikarja na Pečine pride bivši frančiškan in župniški upravitelj na Pečini v Beljaku č. g. Janez Spietzer.

Volltve v zavarovalnico proti nezgodam se zopet bližajo. Koncem decembra volijo svoje zastopnike 3., 4. in 6. kategorija. Da Slovani, ki imajo v obveznih obrtnih podjetjih večino, ne podležejo zopet tako sramotno, kakor pri zadnjih volitvah, osnoval se je v Trstu poseben volilni odbor kakor odsek pol. društva „Edinost“. Temu odboru, ali pa naravnost njega predsedniku gosp. prof. Matku Mandiču, deželnemu poslancu v Trstu, naj se določijo vsi nasveti, vsa tozadevna vprašanja, kakor tudi glasovnice. Navedeni odbor daje drage volje vsa potrebna pojasnila ter naznani pravočasno kandidate za posamezne skupine. Vsakdo, ki je opravičen voliti, naj si šteje v svojo sveto dolžnost, da stori vse možno, da bode zavarovalnica v slovenskih deželah, zavarovalnica za Slovane — tudi po svojem odboru slovenska.

Ustanovni občni zbor društva „Ruski kružok“ v Gorici. — Ustanovni občni zbor društva „Ruski kružok“ se vrši v nedeljo 7. t. m. ob 3. uri popoldne in sicer v rezerviranem salonu hotela „Pri treh kronah“ s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitavanje pravil in sprejemanje članov; 2. Volitev odbora; 3. Slučajnosti. Občnega zbora udeleži se g. Jenko iz Ljubljane. Z ozirom, da se ima odločiti vprašanje glede učitelja, prosijo se za polnoštevilno udeležbo.

Pripravljalni odbor.

Mestni svet goriški. — V seji mestnega sveta Goriškega, ki se je vršila v torek, je bil vzprejet mestni proračun za l. 1903. Ta proračun izkazuje potrebščin v znesku 680.226 K. V pokritje teh stroškov se porabijo redni dohodki 240.363 K. Primankljev v znesku 439.863 K, se pokrije z dokladami, ki so sledeče: najemninski davek 41%; na zemljarijo 41%; na obrtni davek 52%; na dohodninski davek 52%; na obrtna podjetja, ki morajo pokladati javne račune 52%; na užitninski davek od vina 180%; na užitninski davek od mesa 84%, od vsakega hl piva, ki se potoči na drobno 340 K, od vsakega litra na drobno prodanih opojnih pišč 20 vinarjev.

Mrzlek. — Goriški magistrat opusti torej nadaljno iskanje Mrzlekovode. V nedeljo je imel montanistični nadzornik Tschebull neko predavanje o ti zadevi, katerega se je udeležil goriški župan in več mestnih starih. Tschebull je navsvetoval, naj bi se kopalo še 200 m naprej. Mestni inženir Bresadola pa se je temu upiral. Njegovo dokazovanje je imelo ta uspeh, da se nadaljno iskanje Mrzlekovode za sedaj opusti.

Zborovanje učiteljskega društva v Ajdovščini. — Dne 4. dec. je došlo na shod 50 gospodov učiteljev in učiteljic. Navzoča sta bila tudi dež. poslanca Dr. Tuma in župnik Grča. Zborovanje je trajalo blizu dve uri. Zborovanje se je vršilo v znamenju pomirljivosti. Govorniki so pojasnili boj učitelstva za zboljšanje gmotnega stanja. Poslanca sta pojasnila vsak svoje stališče ozir. klubov. Dr. Tuma je delil dež. zbor v 4 klube, v radikalni slovenski in italijanski in v klerikalni slovenski in italijanski. Grča je pa le po narodnosti delil dež. zbor. Konečno so bili zborovalci sploh zadovoljni z najnovejšim načrtom zakona.

Otvoritev postaje Šempeter pri Gorici za celotni promet. — Ta dosedaj le za osebni in prtljajni promet napravljena postaja Šempeter pri Gorici z dnem 1. oktobra t. l. otvorene krajeve železnice Gorica-Ajdovščina se z dnem 5. grudnia 1902 izroči vsemu prometu.

Vabilo k obnemu zboru čitalnice v Prvačini. — Odbor čitalnice v Prvačini vabi svoje člane k letnemu obnemu zboru, ki se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v bralni sobi. Na dnevnem redu bodo te-le točke: 1. Nagovor predsednika; 2. Vplačevanje udnine; 3. Poročilo tajnika; 4. Poročilo blagajnika; 5. Vsprejemanje morebitnih novih udov; 6. Volitev novega odbora. Udje, ki bi bili z udnino na dolgu, morajo plačati isto pri drugi točki dnevnega reda, inče ne bodo imeli pravice udeležiti se zborovanja.

Prihodnje zasedanje tukajšnjega porotnega sodišča prične dne 3. februarja 1903.

Smrtonosen padec. — Mašinist Pozzetto, ki je bil v službi v hotelu „Pri južnem kolodvoru“, je v četrtek snažil električne svetilke. Pri tej priliki pa se je prelomil neki gnijl kol in Pozzetto padel je tako nesrečno na glavo, da je ostal na mestu mrtev.

Že zopet otrok zgorel. — Vedno več se dogaja dandanes takih nesreč. Ni dovolj materam še, da jih kaznujejo ob takih prilikah. V četrtek dne 4. t. m. pustila je neka mati Ličen iz Oseka 4-letnega otroka samega doma pri ognju. V tem hipu pa, ker mater ni bila doma

unela se je otroku, pri ognju stoječemu obleka. Ko je prišla mati domov, našla je otroka že vsega sežganega in olupljenega, kateri je dobro uro po tem umrl. O matere, matere, težek račun bode dajale radi svojih otrok, in zato pazite na nje.

Še se najdejo pošteni jaki. — V pondeljek je našel užigalec svetilk na kolodvoru južne železnice 380 K. Hitro je začel poizvedovati, kdo bi jih bil izgubil. Ko je pa dotičnega našel in je bil ta neki italijanski delavec, ki se je vračal s svojo družino z dela domov v Italijo, izročil mu je užigalec denar, ne da bi od njega zahteval ali vsprejel najdenino.

Išče se in takoj sprejme zanesljiv hlapec, kje pove uredništvo našega lista.

Burja. — Včeraj in predvčeranjem je razsajala po vsem Primorskem huda burja, posebno pa po Vipavskem, po Krasu in v Trstu. V Trstu se je zgodilo tudi več nesreč. Železniški promet na progi Trst-Poreč bil je zaradi burje vstavljen.

Junico povozil vlak. — V sredo zvečer je povozil vlak vipavske železnice blizu prvaškega kolodvora junico, katero je gnal nekdo iz Rihemberga. Ko je zagledala namreč junico vlak, se je tako močno splašila, da se je iztrgala kmetu, ki jo je gonil na vrvi, iz rok. Pri tej priliki pa je tako nesrečno odskočila, da je prišla naravnost pod vlak.

Cena goveje živine in prašičev. — Na sejmu sv. Andreja se je prodajala goveja živina na žlvo vago po 56—60 K kvintal. Prašiči pa so se prodajali na mrtvo vago po 90—100 K kvintal, teleta so se prodajale na mrtvo vago po 94—98 K kvintal.

Domač tat. — Sprevodniki vlakov, ki vozijo med Trstom, Korminom Divačo, in Nabrežino in ki imajo stalno bivanje v teh krajih, kupili so v Trstu večkrat raznih jestvin za svoje družine. Ali zgodilo se je, da so jim te reči večkrat zmanjkale. Pred odhodom vlakov postavili so jih ponavadi v železniški voz, ki je namenjen za glavnega sprevoznika, potem so pa šli vsak na svoje mesto opravljati svojo službo. Ker se je tatvina večkrat ponavljala, pritožili so se pri policijskem komisarju, ki ima službo na južnem kolodvoru. Ta pa je v četrtek zvečer naložil nekemu redarju, naj od daleč opazuje pred odhodom vlaka zgorej omenjeni železniški voz. In res je zapazil redar malo pred odhodom vlaka, kako je neki človek od nasprotne strani poskočil na ta voz ter odnesel z njega dva zavoja. Redar skoči za njim ter ga aretira. Bil je to neki težak južne železnice, ki je priznal, da je že druge kratke ukradel take stvari, ki so bile last sprevoznikov.

Pozor slov. Intelligenca. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razprodaja krasno knjižnico rajnega pisatelja Ivana Vesela. Knjižnica in zaznamek taiste nahaja se v odvetniški pisarni g. dr. Fr. Štora v Ljubljani, Križevniške ulice št. 2.

„Slovani“. — V Ljubljani je začel izhajati nov ilustrirani list, mesečnik „Slovani“. Lastnik in založnik mu je Dragotin Hribar, urednik pa Franc Govekar.

Tržaško slovensko šolstvo. — Pretekli mesec so odposlali tržaški Slovenci na upravno sodišče po g. dr. Gustavu Gregorinu priziv proti znanemu odloku ministerstva v zadevi slovenskih ljudskih šol v Trstu.

Občinski preudarki. — C. kr. namestništvo v Trstu je te dni razposlalo županstvu okrožnico, v kateri se določa, do kdaj morajo občine predložiti finančnemu ravateljstvu prošnje, v katerih prosijo, da bi pobirale c. kr. davkarje njih občinske doklade. V smislu § 75 občinskega reda se morajo občinski preudarki v občinskih zastopih skleniti in odobriti vsaj jeden mesec pred potekom leta. Finančnemu ravateljstvu pa se morajo predložiti prošnje za pobiranje občinskih dokladov po davkarjih pred začetkom novega leta. V slučajih, ko so doklade tako visoke, da mora deželni odbor v njih pobiranje privoliti, morajo dotične občine deželnemu odboru predložiti dotične prošnje vsaj do 1. decembra vsakega leta, ker bi v nasprotnem slučaju na take prošnje ne jemali več ozira.

Tužni Istri v pomoč! — Abiturienti spletskega gimnazija šolskega leta 1901/1902 so zložili za družbo sv. Cirila in Metodija za Istro krasno svoto 1000 K. Upraviteljstvo družbe pak je odločilo, da se s to svoto ustanovi poseben zaklad „abiturientov spletske gimnazije šol. leta 1901—1902“ v spomin na ta plemeniti čin mladine.

Trst in — Italija. — Tržaški župan Sandrinelli poslal je beneškemu županu v Italijo sledečo brzojavko: „V dnevu, ko daje Trst ime Karla Goldoni-ja jednemu svojih gledališč in ime Giacinta

Gallina jedni ulici, spominja se Benetk, slavne matere prvaka italijanske umetnosti in njenega najslavnijšega predstavitelja". — V Trstu se res nič ne zgodi, s čemur bi ne bili zadovoljni v Italiji. In v tem jih podpira slavna c. kr. avstrijska vlada!

Železnica Videm-Kobarid. — V laški poslanski zbornici predlagal je poslanec Breda, naj laška vlada zgradi železnico iz Vidma proti Kobaridu v soški dolini.

Okrožno sodišče na Voloskem. — Občinsko starišstvo je te dni sklenilo, zaprositi pravosodno ministerstvo, da se osnuje na Voloskem okrožno sodišče. Delokrog tega okrožnega sodišča bi se raztezal čez celo Liburnijo in pa čez kvartnerske otoke.

Štajerski deželni zbor se skliče koncem tekočega meseca h kratkemu zasedanju, da se reši budgetni provizorij. Volitev deželnega odbora se izvrši v teh sejah le tedaj, ako bo večina zahtevala tak dnevni red, sicer pa šele v glavnem zasedanju.

Smrt milijonarja. — V Otavi je umrl milijonar Mackay, hrec po rodu, ki zapušča 600 milijonov frankov. Mackay preselil se je svoj čas v Kanado kot pristop delavca.

V Gmundnu umrl je grof Belcredi, ki je bil svoječasnno naš ministerski predsednik. Grof Belcredi bil je rojen l. 1823 na Moravskem iz odlične plemenitaške rodbine. Grof Belcredi bil je že l. 1841 namestnik na Češkem. Prišel pa je na ministerski stol po padcu Schmerlinga.

Kdo hoče v Besno! — Od visokega dostojanstvenika je prejel "Slovenec" nastopne vrstice: Mnoge slovenske družine se izseljujejo v Ameriko, dasi morejo tudi v Bosni dobiti zaslužka in zemlje. Tako je pri sv. Filomeni, blizu Samaca v Bosni 700 oralov ravnega in rodovitnega sveta, ki se da na 10 let v zakup ali pa proda. Ves ta svet je v ravnini med Samacem, Gradačcem in Modričem, in se more dati v zakup ali pa prodati. Za vsačih 100 oralov se na leto zahteva 2400 kron najemnine, in sicer 1200 kron takoj, 1200 na jesen po žetvi. Zemljiški davek plača sedanjí lastnik, desetino pa najemnik. Vsaka družina bi si morala zgraditi hišo in potrebne hleve za 2000 K. Te stroške pa lastnik povrne s tem, da vsako leto na najemninu popusti 200 kron. Vsak najemnik more od graščine dobiti dva vola, dva konja, kravo in oralo. Plačati bi mogel tudi v petih letih brez obresti. Čez 10 let se more pogodba zopet za 10 let podaljšati. Ves svet pa se more tudi kupiti, in sicer oral po 320 kron. Na tem posestvu je velik hlev za 50 glav živine. Kdor hoče imeti natančnejša pojasnila, mu radi ustrežemo. Najbolje pa je, da se posestvo ogleda. Vožnja po železnici: Zagreb, Osijek, Vrhpolje, Samac preko Save, bosanski Samac, Sv. Filomena.

Deputacija lekarnarjev na Dunaju. — V torek je prišla v poslansko zbornico deputacija vseh lekarniških gremijev. Kranjski gremij zastopata lekarnarja Mayr in Mardetschlaeger. Deputacija se je oglasila pri različnih poslancih ter zahtevala provizorično uredbo lekarništva. Poslanci so obljubili, da spravijo zahteve lekarnarjev potom nujnega predloga v zbornico. Ministerskemu predsedniku Körberju je deputacija izročila posebno spomenico. Körber je rekel, da mu tozadevna razsodba upravnega sodišča še ni dostavljena, sicer pa da je pripravljen storiti vse, da se varujejo opravičeni interesi lekarnarjev in lekarniških nastavljenecv.

Razprava dr. Schalkova. — V procesu Wolf-Schalk je bila razprava, ki se je vršila v torek najživahnjejša. Berger je razdelaval politično delavnost Wolfovo. Ko je Wolf napravil neki medklic, ga je Berger insultiral, češ, da je bil Meffisto vsenemške stranke. V burnem prepiru je Wolfov zastopnik dr. Rosa zaklical: Zdaj je čas, da spravimo Schönererjeve piramide na dan (Te piramide so škandalozna stvar, pri kateri igrajo gotove ženske glavne vloge). Schönererjance je to silno razkucilo in se je prepir poostрил. Wolf je Bergerju očital podlost. Berger: Jaz govorim vedno resnico. Wolf: Vi ste sposobni tudi pod prisego lagati. Berger: Vi spadate v kaznilnico. Predsednik je naredil konec prepiru z ostro izjavo, da so prepirajoči se gospodje pred sodnijo, ne v gledališču.

Pazite na svetilke. — Dekla slaščičarja Muhrmayerja v Ljubljani je v torek pihnila v gorečo svetilko, da jo ugasne. Svetilka je eksplodirala in goreči petrolej se je razlil deklí po obleki. Hipoma je bila deklí obleka v ognju. Na pomoč je prihitela Muhrmayerjeva gospa, kateri se je posrečilo udušiti ogenj.

Odvetnik se je ustrešil. — Odvetnik v Toplicah na Češkem dr. Hanisch

se je ustrešil radi neke krize v ondotni posojilnici.

Dolenjske Toplice. — Dosedanji najemnik toplice kneza Auersperga, gosp. Adolf Tambornino, ki se je z veliko vneto zavzel za razvoj tega kopališča ter si s svojo in svojo gospe soproge uljudnostjo in prijaznostjo pridobil splošne simpatije občinstva, je opustil te toplice in se preselil v Opatijo, kjer prevzame penzijo „Exquisite“ v „Villa Mascagni“.

Predsednik deželnega nadsodišča grof Gleispach, ki se je v soboto pripeljal v Ljubljano, je bil med vožnjo iz Gradca v Ljubljano v kupeju okraden. Tat mu je vzel listnico, v kateri je imel denar in legitimacijo za vožnjo po železnici. Moral je v Ljubljani narediti dolg, da se je mogel nazaj peljati.

Schönerer bolan. — Z Dunaja poročajo, da je Schönerer resno obolet. Prehladil se je baje na potu v Friedrichsruhe.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi. — Pri tretjem (izrednem) obč. zboru, v pond. dne 1. t. m., in l. odborovi seji, v tor. dne 2. t. m., slovenskega društva „Ilirija“ v Pragi se je sestavil sledeči odbor: Predsednik: Egon Staré, iur. cand.; Tajnik: Ciril Jekovec, stud. ing.; Blagajnik: Pavel Pestotnik, stud. phil.; Knjižničar: Janko Pretuar, stud. iur.; Odborov namestnik: Viljem Kukec stud. ing.

Društvo „Ilirija“ priredi s kolinskim Sokolom „Fügnertem“ v Kolinu, ki je pokazal že spomladi posebno napram nam Slovcem svojo veliko gostoljubnost, dne 10. prosinca 1903. l. maskerado. Zabavni odsek je pozval dostoj okrog 1300 adres ter ukrenil vse potrebno da se maskerada obnese v vsakem obziru kar najsičajnejše. Dekoracije napravi društveni član, akad. slikar g. Žmitek. Med kolinskim občinstvom vlada največje zanimanje za to prireditev. Eventuelne reklamacije vzprejema „Ilirija“ v Pragi in „Sokol Fügner“ v Kolinu.

„Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi“. — Pri rednem občnem zboru dne 29. listopada sestavil se je odbor tako: Predsednik: nadinžiner Fr. Tomšič, namestnik predsednikov: dež. svetnik Dr. B. Franta, blagajnik: odvetnik Dr. Jos. Eitel Hvozdomilu, tajnik: akad. slikar Jos. Germ, odbornik: amanuensis univ. knjižnice dr. Iv. Žmave; namestnik: rud. nadkomisar Rad. Vidic, gospodarski svetnik Iv. Arh in redaktor Jos. Kuffner, revizorja: odvetnik Dr. K. Šebesta in revident drž. železnice Gregor Sporn.

Spodnještajerska jubilejska ustanova. — Ta ustanova, za katero so začeli štajerski rodoljubi zbirati denar v spomin petdesetletnega vladanja našega cesarja, da bi se obrestmi njene matice podpirali ubožni dijaki do konca studiji, in celó dokler ne dobé kake službe, znaša sedaj, ko se je nabiranje zaključilo, 20.000 kron.

Alkoholizem med šolskimi otroci. — Neki učitelj iz Kolina na Nemškem poroča v listu „Kölner Stadt-anzeiger“ sledeče: Sumljiva zaspanost in duševna lenoba učencev v prvem razredu me je napotila, da sem zadnji ponedeljek začel preiskovati, koliko moji šestletni dečki dobé alkohola uživati. Preiskava je dognala ta rezultat: Izmed 54 učencev prvega šolskega leta jih je bilo 19 prejšnji dan v gostilni, 20 jih je dobilo piti vina, 24 piva, 19 žganja, 17 vina in piva, 14 vina, piva in žganja. Deset jih je bilo pijanih, 9 tako zelo, da niso mogli stati; osmerim je uživanje alkohola povzročilo težave v želodcu; jih je kadilo. Te številke dovolj jasno govoré, kako strašen sovražnik je alkohol.

Tatinski lovec na Košuti. V nedeljo dne 30. novembra opoldne so slišali lovci baron K. Bornovi v Putehofu za Tržičem strel izpod Košute. Lovec Jakob Abačič je šel takoj zasledovat, odkod je ta strel. Pod vrhom Košute naleti na tri tatinske lovece, ki so prišli čez mejo od koroške strani krast divjačino. Ko zapazijo tatinski loveci zasledovalca ustrelijo dvakrat nanj, ta pa trikrat nazaj. Potem jih je skušal prestriči po drugi poti baronov lovec. Tatinski loveci so pa ušli čez Košuto, eden menda zadet od strela. Nazaj gredočega naenkrat napade zavrato še en lovec z nožem. Boj za življenje in smrt je bil. Tat je napadel lovca Abačiča z nožem, lovec se je branil s puško. Zavrato napaden je dobil nevarno rano v vrat. Samo kost ga je rešila smrti. Napadalec je odgnal, ko ga je udaril s puškinim kopitom po glavi. Nato se je baronov lovec vsled obilo prelite krvi zgrudil na tla. Čez nekaj časa je z največjim trdom prilezel do lovske kočé, kjer je telefoniral v Putehof, da je bolan, naj pridejo ponj. Na vprašanje, kaj se mu je pripetilo, ni bilo nazaj odgovora, ker

so zopet lovca obšle slabosti. Ko so prišli gozdar in drugi lovci do lovske kočé, so dobili lovca Jakoba Abačiča brez zavesti (okrog 5. ure popoldne). V ponedeljek dopoldne ga je obvezal zdravnik Upanje je, da bo okreval, ker je čvrst korenjak. Tatinske lovece zasledujejo sedaj orožniki. Upati je, da ne bodo odšli zaslužni kazni.

1.650.000 kron primanjkljaja izkazuje češka delavska zavarovalnica zoper nezgode.

Poslanec zblaznil. — V ogerskem državnem zboru se je v sredo med sejo poslanec Koloman Szabo tako čudno obnašal, da so koj spoznali, da imajo posla z zblaznelim človekom. Odpeljati so ga morali domov.

Drevo ubilo stotnika. — Stotnik pri bosansko-hercegovskem polku št. 4. Evgen Klemenčič je bil na neki vojaški vaji ubit. Padlo je nanj požagano drevo.

Beračico oropala. — Iz Ptujja se poroča, da sta v slatinski okolici beračico Marijo Krumpak napadla 16 letni posestnikov sin Blaž Oberski in 15 letni Rudolf Vidmar ter ji oropala priprosačeni dve kroni. Fanta sta na to pobegnila in si razdelila rop. Orožniki so ju vjeli in oddali sodišču v Rogatec.

Na smrt obsojena ženska. — V Št. Hipolitu je bila k smrti na vislicah obsojena delavka Marija Billmann, ki je zavrato umorila svojo sestro.

Žaloigra učiteljeva. — Pred potrotniki v Saint Mihael se je pričela obravnava proti nekemu Leclerc, ki je umoril petero oseb, a svoje dejanje tako zvito izvršil, da so dolgo let ljudje imeli za pravega storilca učitelja Gobillota, ki je radi teh obrekovanj skočil v vodo in utonil. Nekaj dni potem, ko so vrgli valovi mrtvo učiteljevo truplo na suho, zasledili so pravega storilca.

V Malem Selu izpustili so iz tamošnje ladijatesalnice v morje vojni parnik naše mornarice, ki ima namen, prenašati podmorske mine in jih spuščati v morje. Ime so mu dali „Bazilisk“.

Odgovor beneškega župana. — Ker je tržaški župan ves srečen naznanil beneškemu županu, da dobita lesni trg in lesna ulica v Trstu imeni laških podanikov, zahvalil se je na tem sporočilu župan iz Benetk in pohvalil Trst, „da tako vzvišeno odgovarja bratstvu, ki nas drži v domovinski kulturi“. Original se prav za prav glasi tako: „che ci unisce nella patria coltura“, a vsak bo vedel, da stoji „coltura“ le radi tega zraven, da ne morejo zapleniti, in da je najvažnejše v tem „patria“ (domovina.)

80.282 vreč kave pripeljal je v soboto v Trst parnik „Moravia“. 869 vreč te kave naložili so na parnik v Bahiji, kar znaša 52.140 kilogramov; 55.845 vreč bilo je naloženih na Santosu, kar znaša 3.351.900 kilogramov, in 23.568 vreč bilo je naloženih v Rio Janeiro, kar znaša 1.414.089 kg, skupaj torej 4.818.120 kg. Pomorski kapitan te ladije je Radoničič.

Nesreča. — Na Primorskem pri Kranju so našli pretekli teden mrtvega Jožefa Gorjanca. V pijanosti se je preselil v večnost. V tej vasi je tekom pol leta pomrlo vsled pijanosti 5 oseb. To so žalostni pojavi nesrečnega pijančevanja, ki naj nam služijo v svarilo.

Nov vrelec kisle vode so našli v Petrovcih blizu Radgone na Ogorskem. Sodi se, da se bo ta voda merila z imenitnimi slatinami. Zeleti je, da ne pride ta vrelec v tuje roke in da ostane posest narodnjaka gostilničarja g. Martinca.

Nesreča na železnici. — Blizu kolodvora Potenza v Italiji prišla je petletna hčerka železniškega čuvaja pod voz. Da bi jo rešil, skočil je njen dvajsetletni brat k vlaku. Kolesa so prišla tudi njega in tako sta bila brat in sestra hkratu zmečkana in razmesarjena.

Krvavo berilo. — Leta 1893. je bilo na Avstrijskem in v Nemčiji izdanih 23000 krvavih romanov. — Med 121 mladimi obsojenci je bilo 92 čitateljev takih romanov. Žalibog, da je tega duševnega strupa tudi veliko med Slovenci.

Narodno gospodarstvo.

Vzreja mlade živine.

(Konec.)

Poleg teh dobrih svetov za vspešno izrejo mlade živine ne smemo zabiti negovanja kože, ki je za dober napredek živine velike važnosti. Že od prve mladosti nikari ne zamudimo telet sleherni dan izkrtati, kar jim očitno dobro de, ker tako rada drže. Čim bolj jim varujemo kožo nesnažnega prahu, tim čvrsteje je delovanje kože v prid živali. Kadar prihaja živina s paše domov, je bistveno, da vsako žival posebno po hrbtu očehamo (oštrgljamo), ker s tem

odstranimo jajca govejega zolja. Ako čohala ne rabimo, prodro jajca polagoma v kožo in provzročijo naslednjo zimo pod kožo ličinke, ki delajo živini veliko sitnosti in bolečin.

Seveda pripomore kožna snaga tudi k temu, da se razen mrčes, posebno uši, ne more na mladi živini tako zlahka naseliti. Kljub temu pa se teh nepridipravov ne bomo mogli popolnoma znebiti. Kakor hitro opazimo na mladi živini uši, je najbolje, dotična mesta z živinskimi škarkami na kratko ostrčiti in z roko v ona mesta vdrgniti toplega lanenega olja; to mazanje ponovimo čez 3 do 4 dni, ker so se utegnile morebitna jajca med tem izvaliti in je treba zalego z nova ugonobiti. Mej vsemi sredstvi zoper uši je laneno olje še najbolj nedolžno in tudi ne zajeda kože, kakor n. pr. tobakov izvleček ali živo-srebrna mazila. Živo srebro je tudi vsled tega nevarno, ker se teleta rada ližejo in se tako prav lahko zastrupijo z živim srebrom.

Ena najpogostejših telečjih boleznij je driska. Kakor hitro spoznamo to bolezen, se je moramo precej lotiti; če še ni kaj prida razvita, tedaj prav dobro deluje kuminov čaj, ravno tako surova jajca. Pri močnejši driski dosežemo najboljše vspeh z opijevimi kapljicami. Razun tega moramo vsem driskavim teletom zmanjšati množino krme do polovice, časih celo več.

Ozir mleka, ki ga dajemo teletom prvih 14 dni, je najbolj primerno, da dobivajo materino mleko. Potrebno pa je, da se poklada mleko kravje gorko, dalje ne smemo mleka tako kar meni nič tebi nič postaviti pred mladici, češ: zdaj se pa dobro imej. Ampak zelo primerno je, da si nabavimo napajalno golido, iz katere mora tele mleko polagoma sesati po dudlju, ki je ponarejen po sescu. Na ta način najboljše posnemamo naravno sesanje, posebno ako postavljamo napajalno golido na tla, tako da mora tele rabiti neko silo, da pride do svojega mleka. Mleka ne smemo nikoli mešati z vodo. Ob času, ko dajemo mleka vedno menj, pričnemo goniti tele na vodno korito, paziti pa moramo, da se preveč ne nasrka bistré vodice. Najbolj primerno je napajati po krmitvi, katero pričnemo po navadi z mlekom. Kolikokrat kravo po teletu pomolzemo, tolikokrat naj tudi tele dobi mleko.

Kadar pozneje molzemo samo dvakrat na dan, zadostuje tudi samo dvakratno napajanje teleta. Seno, namenjeno teletu, pa vržemo zjutraj v prav nizke jasi in kar zvečer ostane, to damo kravam, da dobi tele naslednji dan sveže seno. Tele se skoro celi dan po malem ukvarja s senom in tako se najboljše navadi na grobo krmo. Tudi sol začnemo pokladati prav po malem takrat, ko začne tele dobivati menj mleka.

Vsa mlečna nadomestila, kakor laneno seme, sladne kali, moke in razna močna krmila ne morejo kravega mleka nikdar popolnoma nadomestiti in najbolj prav je, ako se razven gori omenjenih krmil (mleko, oves, otrobi, seno) ne rabi nikakih drugih mlečnih nadomestkov.

Način izreje mlade živine, kot smo ga tu opisali, je v navadi pri Švicarjih, in nima namena, da bi dosegli pri živalih prvo leto kolikor moč veliko težo. Hočemo samo popolnoma navaden, pravilen (normalen) razvoj, ki naj s pomočjo utrjevanja in zadostnega gibanja zabrani bohotno (mastno) obliko. Tele mora svojo krmo predelati, svoja pljuča, svoje ude krepiti, in tako dobimo govedo, ki res spolni pozneje naše upe, ki smo je stavili nanj. Ponovimo, da je ravno prvo leto za naš konečni smoter ali cilj pri izreji največje važnosti. Kar v prvem letu zamudimo, tega ne moremo nikoli več popraviti.

Kar časa zamudiš, pravi pesem, na veke ga zgubiš.

To velja, kakor o mladosti človeka, tudi o izreji mlade živine. Prvo leto je podlaga, je temelj, na kojem moramo zidati naprej; če hočemo sezidati pravilno, hasnovito poslopje živalskega organizma, mora biti temelj trden in pravi.

Sicer pa ta način izreje živine ni ravno težaven. Treba le zlate snage in velike točnosti, da se stori vse v pravem trenotku, treba tudi nekoliko ljubezni do stvari same, da pri vsaki živali posebej takoj opazimo razne slučajnosti ter ne čakamo še le, da se ta ali ona bolest razvije v grozečo pošast.

Zelo dobro je živali tehtati vsak mesec; tehtnica nam najboljše pove, za koliko smo prišli naprej v kakem času. Prehiter ali prepočasen razvitek nam pokaže tehtnica veliko hitreje in do ločneje, kot moremo to presoditi s prostimi očmi. Kaj takega vidimo po navadi še le tedaj, ko je napaka vžeprecej velika, dočim nas tehtnica mnogo prejé podučí.

Zahvala.

Z ozirom na strašansko katastrofo, katera se je dogodila dne 22. novembra okoli 8. ure zvečer, ko je nastal požar v moji hiši, ki je celo hišo št. 56, blev s premičnim blagom vred popolnoma uničil, veže me dolžnost, da se prav lepo zahvaljujem c. kr. priv. vzajemni banki proti požaru v Gradu, ker mi je vso škodo do zadnjega vinarja v najkrajšem času izplačala, za kar jo s tem vsem, posebno Bricem, toplo priporočam.

V Vedrijanu 1. dec. 1902.

Janez Cepič.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerno. Pošta poštna.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljive prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanj po 5 Kz na vse kraje.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stikalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Razpis službe.

Za sodnijski okraj Ko-
bariški s sedežem v Koba-
ridu se razpisuje služba
zdravnika z letno plačo
1600 kron. Za pojasnilo
glede drugih dohodkov se
lahko obrne na tukajšnega
zdravnika g. Fr. Votočka.
Prošnje za to službo je vlo-
žiti do 31. decembra 1902
pri županstvu v Kobaridu.
Službo bo nastopiti dne 1.
februvarija 1903.

Županstvo v Kobaridu
dne 28. novembra 1902.

Zakaj tako ceno?

Ker le proti gotovemu plačilu po-
šiljam, zato imam majhne stroške in ni-
kake zgube pri kupnji. Ponujam tedaj z
reelnim 5-letnim jamstvom

Singer-šivalne stroje

v vzorni sestavi in izpeljavi
po en gros' cenah: Štev. 442
Singer-šivalne stroje močne
vrste, gonilne z nogo, zaklepni
pokrov, res praktična novost
priljubljen družinski šivalni
stroj za K 49 (štacunska cena K 90).
Orig.-Ringschiff-šivalni stroj v olišpani
opravi z vso pripravo in pokrovom, naj-
veča gotovost in ročnost v šivanji, torej
je posebno pripraven stroj za obrtnike,
edino za K 77 (štacunska cena K 150).
Prodaja s 5-letnim gotovim poročtvom
proti nakupu K 14 in ostanek s poštnim
povzetjem. — Cenik šival. strojev brez-
plačno. — Naslov: M. Rundbakin, Dunaj,
IX/1, Berggasse št. 3/32a.

LASTNIK

KAVARNE „CENTRAL“

v Gortci na Travniku

si usoja „slavno“ občinstvo
obvestiti, da je postavil zra-
ven obstoječih še en biljard
in sicer na občno zahtevanje
častitih gostov iz svetovno
renomirane tvornice

Št. Martin v Parizu
Kavarniški prostori so tudi
za eno sobo povečani in
bodo ob mrzlih dneh vsi
ugodno razgreti.
Kavarna poseda zraven o-
gromne izbire najboljših
likerja, čez 100 različnih
časnikov.

Za dobrohoten obisk
prosi vljudno

F. Pečenko.

Rojaki! Spominjajte se o vsak priliki „Solskega doma“.

Gospodu lekarničarju
Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.

Vaše železnato vino sem
s prav dobrim uspehom vporab-
ljal pri neki gospe, ki je dolgo
trpela na živcih. — Prosim Vas
torej, da mi določite še šest
steklenic zgoraj navedenega vina.

Dr. L. Färber,
c. kr. štabni zdravnik.

V Gorici, 6. junija 1901.

Prodaja se v lekarnah v Gorici,
Tolmini, Trstu, v Istri in Dalma-
ciji po 2/40 K steklenico.

Za godove, praznike

in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado
in se dobe tako krasne, da se jih vsak
z zanimanjem poslužuje. So pa tako cené,
da se je čuditi, kako je mogoče tako
umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkрасnejših raz-
glednic s cveticami, raznimi podobami,
posebno božičnimi, novoletnimi in šali-
nimi s slovenskim besedilom itd. 100 ko-
madov od 3 krone navzgor; ali pa 100
vsake druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Gorici Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za po-
grebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga médu pitanec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voille de Lanie, Tennis, Oxford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačevine, volnenih odej, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovrtniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Mura vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulicz. Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Nov zakon proti pijančevanju.

Boj proti alkoholizmu je parola, ki se dandanes razlega po vseh koncih in krajih. Boj proti alkoholizmu je naslov najraznoličnejšim člankom v listih vseh političnih strank in pod tem naslovom je izšlo tudi že brezštevilo brošur in brošuric. Vsi so prepričani, da je preobilo uživanje alkoholičnih pijač neizmerno škodljivo človeku, kar se tiče ne le njegovega telesa, ampak tudi njegovega duha. Vsi so pa tudi prepričani, da postaja človeštvo uživanju opojnih pijač dan za dnevom vedno bolj udano in da je torej skrajni čas, da se temu zlu, če že ne popolnoma, pa vsaj deloma v okom pride, ako se noče, da človeštvo vsled njega popolnoma ne propade telesno in duševno.

Naša vlada je storila svojo dolžnost, da je predložila državnemu zboru zakonski načrt, ki ima namen uživanje opojnih pijač, ako ne popolnoma preprečiti, pa vsaj zdatno omejiti. Naša vlada pokazala je pri tem vsaj dobro voljo, in po našem mnenju bi državni poslanci gotovo prav mnogo dobrega storili, ako bi v državni zbornici predlagali, naj se tudi o tem zakonskem načrtu nujno razpravlja in naj se prej ko prej uveljavi. Onim, ki so pri prodajanju tega človeškega strupa imeli in še imajo ogromnega dobička, seveda ta zakon ne bode po volji in si niso morebiti niti mislili, da stopi vlada tako hitro z njim pred državni zbor; ali kaj naj bode dobiček pojedinca nasproti gmotnim in duševnim koristim več stotisoč, da celo milijonov prebivalstva. Prepričani smo, da ustrezemo svojim čitateljem, ako jih z določbami tega zakonskega načrta nekoliko natančneje seznanimo.

Najprej hoče ta zakonski načrt preurediti in določiti obrtno pravico prodajanja in točenja žganja. V tem oziru razločuje tri vrste razpečevanja:

1. Prodajo na debelo v zaprtih posodah, ki drže najmanj pet litrov.
2. Koncesijonirano pravico, točiti žganje gostom v nezaprtih posodah čez ulico, ter prodajati v zaprtih posodah v poljubni množini.
3. Koncesijonirano prodajo na drobno v zaprtih posodah od ene osminke litra višje.

Vlada hoče s tem, da naj bo prodaja žganih pijač na drobno od žganjetočev popolnoma ločena.

Dalje hoče, da naj so žganjetoči od drugih obrti popolnoma ločeni. Važna in za trgovce z žganjem usodna je določba v načrtu, da se v prostori, kjer se žganje toči, ne sme izvrševati nobena druga obrt. S tem se hoče zabraniti, da se v prodajalnah, kjer si morajo ljudje nakupovati živila in druge za vsak dan potrebne reči, ne daje ljudem neposredna prilika, uživati žgane pijače.

Istotako važna je določba glede najvišjega števila žganjarn; določba, katere — kakor pravi načrt — po izkušnjah drugih držav mnogo pripomore k omejitvi žganjepitja. V tem oziru je v načrtu določeno: na vsakih 500 prebivalcev ena koncesija za žganjetoč in ena za prodajo na drobno.

Načrt vendar pušča tukaj vratca odprta, ko pravi: Politična deželna oblast sme za posamezne občine, ki so bolj razsežne, zaslišavši mnenje občine in spo-

razumno z deželnim odborom izjeme dovoliti.

Če naj bodo prodajalne za žganje ob nedeljah, praznikih in ob dnevih, ko se običajno mezda izplačuje, zaprte, ima zopet pravico odločevati deželna vlada sporazumno s trgovsko zbornico.

Kdor da očitno pijanemu ali otroku opojne pijače za denar, čaka ga po novem zakonu zapor od treh dni do treh mesecev ali denarna globa od 20 do 1000 kron.

Dolga, ki ga je naredil pivec za pijačo, upnik ne more iztirjati, ako ob času, ko je dolžnik naredil ta dolg, kakega prejšnjega dolga za pijačo istemu upniku ni plačal. Porostva in zastave, da se bo tak dolg gotovo plačal, so neveljavne.

Kdor bi se hotel tej določbi izogniti in bi zahteval ter prejel pismeno zagotovilo, da bo s pijačo narejeni dolg gotovo plačan, zapade kazni od treh dni do treh mesecev zopora ali od 20 do 1000 kron denarne globe.

Kogar bo v teku pol leta na očitnem kraju večkrat pijanega videti, čaka ga kazen zopora od enega dne do štirih tednov ali globa od 10 do 500 kron.

Kdor se upijani, kadar ima vršiti kako delo ali opravilo, katero je — če se v stanu pijanosti opravlja — nevarno življenju, zdravju ali telesni varnosti koga drugega, zapade zopet kazni od treh dni do treh mesecev ali od 20 do 1000 kron.

Kdor stori samo na sebi kaznjivo dejanje v stanu popolne pijanosti, čaka ga kazen za pijanost in sicer, če je dolično dejanje zločin, zapor od 3 dni do 6 mesecev, če pa je prestop, zapor od 1 dneva do 3 mesecev ali v denarju globo od 10 do 1000 kron.

To so glavne določbe novega zakonskega načrta.

Novi zakon se bo raztezal ne samo na one, ki hočejo z žganjarnami še le začeti, ampak tudi na že obstoječe, in to zaradi tega — pravi načrt — ker čezmerno število žganjarn zelo pospešuje obilno pijančevanje in zato treba to število takoj skrajšati.

Načrt govori večinoma samo o prodajanju in točenju žganja. Gotovo je to najhujša vrsta pijančevanja. Toda vsaka pijanost je od hudega. Skušnje drugih dežela učé, da kjer je upadlo uživanje žganja, tam je silovito zraslo uživanje piva. Če je redkejši alkohol v pivu kakor v žganju, se pa tim več piva popije, takó da pivopivci použijejo vsaj toliko alkohola, kakor žganjarji. Takó govori dr. med. Delbrück v svoji knjigi: „Hygiene des Alkoholismus.“ in sklepa: Pivo žuga postati ena najhujših šib novega stoletja. Zatorej, če zakon določuje maksimalno število žganjarn, naj bi določil tudi maksimalno število gostiln. To živo pogrešamo v načrtu. In to priporočamo našim poslan- cem v uvaževanje.

Turške reforme v evropskih pokrajinah.

Turški uradni listi so priobčili te dni reforme, katere je sultan že sankcijoniral in katere misli Turčija izvesti v svojih evropskih pokrajinah. Glavne določbe teh reform so sledeče: Orožništvo bode obstajalo v teh deželah iz Turkov

in iz kristijanov. Imenovanje orožniških častnikov in policijskih komisarjev se izvrši z valjevem privoljenjem. Za policijske komisarje in agente se imenujejo mahomedanci in kristijani, ki znajo čitati in pisati. Vali bodo morali nadzorovati kmetijstvo, javna dela in obrtnijska podjetja, ter se prepričati o njih napredku. V krajih, ki štejejo nad 50 hiš, se zgradijo šole. Posebne uredbe pa določajo imenovanje raznoterih uradnikov. Povsod se bodo ustanovila sodišča. Dosedanji predpisi glede imenovanja sodnijskih uradnikov se s tem razveljavljajo. V prihodnje bode imenoval sodnijske uradnike pravosodni minister. Imenovani bodo v enakem razmerju mahomedanci in kristijani. Sodne oblasti bodo popolnoma neodvisne in na nje ne bode smel uplivati nikdo. One pa, ki bi zlorabili svojo oblast, naznaniti bode moral vali ali pa glavni deželni nadzornik koj justičnemu ministru. Naloženo je generalnim guvernerjem, da koj uvedejo te reforme.

Niso to res lepe besede na potrpežljivem papirju? Sicer menimo pa, da je uvedba takih reform pri sedanjih finančnih razmerah, v katerih se nahaja Turčija, popolnoma nemogoča. Ako hoče imeti kaka država zanesljive, vestne in nepristranske uradnike, mora jih tudi pošteno plačati. Turčija pa tega storiti ne more, ker ji manjka denarnih sredstev in jih ima komaj toliko, da pokriva z njimi preogromne stroške za sultana in za njegov dvor in pa skrajne potrebsčine za vojaštvo.

Listi poročajo, da sta prisilili k tem reformam sultana Avstrija in Rusija. No, mi menimo pa, da ni bilo tako težko prisiliti sultana, da take reforme na papirju sankcionira; ali radovedni smo, kaj bodeti Avstrija in Rusija počeli, ko se prepričati, da so ostale te reforme le mrtva črka, a da se v Turčiji nikdo za to ne zmeni, da bi se v resnici tudi izvedle. Sicer pa je tudi jako značilno, da sultan ravno sedaj, ko je sankcijoniral te reforme, zbira okolo sebe svoje najboljše generale in se z njimi posvetuje, kaj početi, ako bi prišlo do vojske med Turčijo od jedne in med Bolgarijo in Rusijo od druge strani.

O teh posvetovanjih se poroča namreč iz Carigrada, da je tam že sklenjeno, da pokliče Turčija v Evropo 100 bataljonov azijskih vojakov, da začne z njimi vojsko proti Rusiji in Bolgariji, ter da prepusti Arabijo in Tripolis njuni usodi. Vse to kaže, da Turčija na izvedbo reform nikakor ne misli. Poleg tega pa so tudi nesrečni Macedonci, ki ničesar več ne verujejo ne Turčiji in tudi ne evropski diplomaciji naj si bode pa ta ruska ali avstrijska. Ti nesrečniki so se vseh obljub do vrh glave naveličali in ustanek, katerega zdaj zadržuje zima, izbruhne gotovo prihodnjo pomlad z vso silo in pri vseh turških reformah na papirju.

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je imela poslanska zbornica zopet sejo. Priglašenih je bilo več najnujnih predlogov. Med drugimi je predlagal posl. Steinvender, naj bi se vodniki hribolazcev in podobni poklici oprosili splošne dohodnine. Posl. Vilhelm je interpeliral finančnega ministra glede položaja finančnih stražnikov. Posl. Berks je vprašal načelnika socialnega oddelka, kaj je z zakonskim načrtom glede penzijskega zavarovanja zasebnih uradnikov. Poslanca Pommer in Plaček sta

vložila predlog, naj se takoj začne obravnavati vladna predloga glede reforme krošnjarskega zakona. Vsi predlagatelji so umaknili svoje predloge na korist imenovanima. Pri utemeljevanju svojega predloga, je poslanec Pommer navajal, da je to že četrta vladna predloga o preosnovi krošnjarstva, ki je prišla končno v razpravo. Rekel je, da v vseh trgovskih in obrtnih krogih se pritožujejo o občutni konkurenci, ki jim jo prizadeva krošnjarstvo. Tudi poslanec Plaček je utemeljeval svoj predlog. Proti nujnosti teh dveh predlogov se je oglasilo več poslancev, med njimi tudi poslanec Plantan, z ozirom na kranjske krošnjarje, posebno na one iz ljubljanske okolice in iz kočevskega političnega okraja. Vsi poslanci, ki so govorili proti nujnosti teh predlogov, so poudarjali revščino in bedo, ki bi nastala v onih krajih, kjer se prebivalstvo peča s krošnjarstvom. Dokazovali so, da preti malim trgovcem in obrtnikom večja nevarnost od agentov raznih tovarn, ki se v velikem številu prikladijo celó v najoddaljenejšo gorsko vas, nego pa od krošnjarjev. Navzlic vsem tem ugovorom je zbornica vendarle vzprejela nujnost omenjenih predlogov. V sredo pa je začela zbornica o vladni predlogi glede omejitve krošnjarstva meritorno razpravljati.

V sredo se je vršila v poslanski zbornici splošna razprava o zakonskem načrtu glede omejitve krošnjarstva, ter je zbornica vzprejela prehod v podrobno razpravo, ki se je pričela v četrtek. Vsprejet je bil do zdaj le 1. paragraf. Potem se je seja zaključila in poslanska zbornica se snide zopet še le v sredo.

Nagodbena pogajanja se nadaljujejo.

Dohod ogerskega ministerskega predsednika Szella na Dunaj in njegova avdijenca pri cesarju v Schönbrunnu sta v političnih avstrijskih krogih vzbudila dokaj zanimanja. Vse je v tem edino, da je Szellov nenadni dohod v neposredni zvezi z najnovejšim dogodkom v nemškem državnem zboru. Gotovo je namreč, da sklene nemški državni zbor, če ne pride vmes kaj izredno velikih ovir, še do novega leta ves carinski tarif, in potem Nemčija odpove trgovinske pogodbe z zunanjimi državami. Tu pa preti, kot smo že naglašali, velika nevarnost za našo monarhijo, da je izredni dogodek ne najde nepripravljen. Doslej so namreč naši vodilni krogi vedno računali z dejstvom, da bo Nemčija privolila v podaljšanje obstoječe pogodbe za eno leto. Vsled tega se jim ni mudilo z rešitvijo nagodbe in avtonomnega carinskega tarifa. Ta nada je pa sedaj splavala po vodi, in to je napotilo Szella, da je jaderno pohitel na Dunaj in storil potrebne korake, da se nadaljujejo in, če le mogoče, do novega leta završe dolgotrajna nagodbena pogajanja. Doslej sta naša in ogerska vlada završili še le razpravo o carinskem tarifu; čaka ju torej še precej nagodbenega dela, s katerim po poročilih z Dunaja pričneta že v najbližnjih dneh. Avstrijski ministri se v to vrho podajo v Budimpešto.

Avstro-ogrska nagodba.

Dogodki v nemškem državnem zboru, kjer se hoče četudi z nasilstvom doognati razprava o novih carinskih tarifih še tekom tega meseca, da bi se potem odpovedale dosedanje trgovinske pogodbe z drugimi državami, spravili so, kakor vse kaže, avstro-ogrsko nagodbeno vprašanje zopet v tok. Avstro-Ogrska bi bila zdaj, ko še nima skupnega novega avtonomnega carinskega tarifa, v največji zadregi, ako bi ji Nemčija odpovedala trgovinsko pogodbo. Zato pa je bil te dni ogrski ministerski predsednik na Dunaju in se je o ti stvari posvetoval z našim ministerskim predsednikom. Vsled tega pišejo listi, da se podajo naši ministri še te dni v Budimpešto in da se začno tam zopet pogajanja. Ako je res, da so na Ogrskem vse stranke proti temu, da bi se avstro-ogrska nagodba uveljavila s pomočjo § 14. in da odločno zahtevajo, da se ta zaveza reši parlamentarnim potom, potem nastane vprašanje, kedaj in kako naj se to zgodi pri sedanjih obstrukcijskih razmerah tu in tam?!

Češki klub je v pogajanju, naj bi pripustil parlamentarno obravnavo budgetnega provizorija, izjavil, da tega ne stori, dokler se ne predložijo nemško-češki spravi predloži.

Češko-nemška sprava.

V četrtek popoldne so se zbrali na Dunaju državnozborni nemški klubi, izvemši onega Vsenemceva. Odsek, ki so ga klubi volili, je namreč po dolgem uganjanju končno vendarle izdelal načrt, ki naj služi za podlago novim češko-nemškim pogajanjem. Kakor se poroča z Dunaja, so zbrani nemški klubi ta načrt vzprejeli. V elaboratu so načrtani pogoji, pod katerimi bi bili Nemci pripravi privoliti Čehom češki jezik kot notranji uradni jezik. Za danes naj omenimo le toliko, da se med pogoji nahaja tudi nemški državni jezik, kateri naj bi Čehi kot tak priznali. Gotovo je torej, da ako ne odstopijo Nemci od te zahteve, tudi o dosegi kake sprave med Nemci in Čehi ne more biti govora. Čehi, katerim je bil zgorej omenjeni elaborat že izročen, se bodo že te dni o njem posvetovali in ravno zato pravijo, da so se seje poslanske zbornice odgodile do srede.

Preustrojitve mladočeške stranke.

Glasil mladočeškega drž. poslanca dr. Pacaka poroča, da je strankino vodstvo v zadnjem času resno pričelo z reorganizacijo mladočeške stranke. V to svrhu se v prvi vrsti revidira zbor zaupnikov ter se njih število dopolni. Dalje se je videlo, da štedanje število strankarskih shodov nikakor ne zadostuje, in naj se poleg teh uvedejo še okrožni shodi, namenjeni v prvi vrsti zaupnikom. Teh se mora vedno udeleževati član glavnega izvrševalnega odbora ter poslanci dotičnega okraja. — Kakor se vidi, se uveljavi tudi v tem slučaju razdelitev po okrožjih.

Zakon o zvišanju pokojnine drž. uradnikom in njih udovam.

V torek se je razglasil v „Wiener Zeitung“ ter stopi v veljavo s 1. januarjem 1903 istočasno se zvišajo tudi provizije finančnim paznikom po starem sistemu.

Trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo. Z Dunaja se poroča, da odpove Avstro-Ogrska gotovo trgovinsko pogodbo, ki jo ima z Italijo.

Zoper zvišanje vojaštva

je bilo preteklo nedeljo na Moravskem več protestnih shodov.

Pomiloščenje mladoletnih obsojencev.

Ministerstvi predsednik, kakor voditelj ministerstva pravosodja, izposloval je najvišji odlok, katerega je že prijavil sodiščem s posebno naredbo. V uvodu tej naredbi je rečeno: Med velikim številom mladoletnih, ki so se pregrešili proti zakonu, je mnogo takih, ki niso toliko pokvarjeni, marveč greše ali vsled nepremišljenosti, ali zavedeni v to, ali vsled pomanjkanja zrelosti. Mnogi med njimi so sicer že dosegli tisto dobo, ko so po zakonu odgovorni za svoja dejanja, ki so pa zaostali v svojem duševnem razvoju, tako, da ne morejo umeti dalekosežnosti svojih dejanj, ali pa nimajo dovolj določene volje, da bi se upirali hipnim nagnenjem. Pri mnogih teh, kazni zapadlih mladoletnih ni treba prisilne vzgoje ali izvršenja izrečene obsodbe, da se jih odvrne od nadaljnjih nezakonitih dejanj. Izvedeno kazensko postopanje in pa izrek sodbe naj zadostuje kakor prvo posvarilo v poplavljanje. Često se pri takih mladoletnih izvršenje kazni izkaže celo škodljivo za mladostno dušo in provzroča učinke, katerim se mora ravno izogibati kazensko pravosodstvo, ako hoče slediti duhu človečnosti.

Radi tega naj se, kjer dopuščajo razmere, taki zločinci ne zapirajo, pa tudi ne oddajajo prisilnim zavodom. To velja posebno za obtožence od 10 do 14 let. Pa tudi glede onih med 14. in 16. letom naj se postopa tako pomiloščevalno, ako kazni ne presega treh mesecev ali 500 K. Seveda odločuje o tem v prvi vrsti prejšnje pravno in pošteno življenje. Pod takimi pogoji je tudi 16. do 18-letne zločince priporočati pomiloščenju, posebno, če so zaostali v dušnem razvoju. V vseh takih slučajih je počakati z izvršitvijo kazni, dokler se ne reši pomiloščevalna prošnja. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasa ter velja tudi za one mladoletne, ki so že bili dosedaj obsojeni, a še niso nastopili kazni.

Vinska klavzula.

Iz Rima poročajo, da zahteva laška vlada, naj ostane vinska klavzula v pogodbi med Avstrijo in Italijo, ako obnove ob novem letu trgovinsko pogodbo.

Potovanje ruske carske dvojice v Italijo.

Po najnovejših poročilih spremljala bode svojega soproga tudi ruska carica na njegovem potovanju v Italijo. Potovala bodeta po morju, in se ustavita v Civitavecchia. Za to potovanje, ki se prične dne 20. januarja 1903, delajo se že sedaj varnostne priprave. Govori se, da ostane carica več časa v Italiji in da ji je ita-

lijanski kralj ponudil na razpolaganje kraljevo palačo v Palermu, Neapolju, Capodimonte in v Genovi.

Nemški državni zbor.

Nemški socialisti napenjajo vse sile, da bi preprečili vsprejem novih carinskih tarifov. V sredo je bilo v Berlinu 27 javnih shodov, na katerih so protestirali proti novim carinskim tarifom. Sploh vlada na Nemškem med nižjimi sloji ljudstva velika nezadovoljnost zoper nemški parlament in njegovo večino, ki nima za ljudske koristi srca.

Sveti oče

je sprejel v avdienci velikega ruskega kneza Sergija.

Rusija in Črnogora.

„Glas Črnogorca“, črnogorsko uradno glasilo, priobčuje govor črnogorskega kneza Nikole, ki ga je imel povodom prihoda novega ruskega poslanika na Cetinje: „Med Rusijo in Črnogoro, pravi Nikita, je tesna, nerazdružljiva zveza, bratski odnosi, podkrepjeni s slavo in medsebojnimi trdnimi skujstvi. Te odnose ustvarila je zgodovina in ukoreninjeni so sedaj v srcu vsakega pravega Slovana. Moja država je zvesta straža, ona je nepremagljiva prednja straža na meji slovanstva; braniteljska in podpirajoča Rusija je mogočna in njej posvečene Črnogore vse svoje sile, pripravljena prenašati ž njo vsako žrtev in vsako nevarnost.“

Rusija in Nemčija v Mali Aziji.

Iz Petrograda poročajo: Ruski listi tožijo o vedno bolj rastočem nemškem vplivu v Mali Aziji. Vsa trgovina je tu v nemških rokah. Ta nemški vpliv je vzbudil živo vznemirjenje v ruskih krogih, ker je v nasprotju z načrtom Petra Velikega.

Ruska vlada za delavstvo.

V kratkem se bo državni svet bavil s celotno postav, ki bodo na korist delavskim slojem. Določilo se bo vse potrebno glede zdravstvenega stanja v različnih industrijskih podjetjih. Ti dve stvari sta podobni onim, ki so v veljavi v Nemčiji. Nad dva milijona delavcev uživalo bo dobroto teh novih postav.

Ruske grožnje.

Finančni minister je izdal naredbo glede ruskega stališča napram obdačenju sladkorja. Ako Angleška ne sprejme razsodišča v tem vprašanju, se bo Rusija smatrala za prosto vsake obveznosti napram Angleški ter bo postopala v Evropi in Aziji, kakor se bo njej zdelo prav.

Francoska vlada

je ustavila plače nekaterim onih škofov, ki so podpisali znano spomenico za kongregacije.

Položaj na Portugalskem

postaja vedno bolj kritičen. Radi izrednih vladnih odredb, posebno radi strogega postopanja napram časopisju, vre v vseh slojih prebivalstva. Splošno se sodi, da namerava kralj poprodati vse naselbine.

Domače in razne novice.

P. n. gospodom naročnikom.

— Blizamo se koncu leta, kajti nastopili smo z današnjo številko že zadnji mesec. Zato uljudno prosimo, da vsakdo, ki ni še poravnal naročnine za tek. leto in morda še za prejšnja leta, to gotovo čim prej stori. Ob enem prosimo tudi svoje prijatelje in somišljenike, naj nam izvolé pridobiti še novih naročnikov.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedniku: Valentin Marušič v Pazinu (po poštni položnici) 10 K; Blazij Grča, župnik v Šempasu, za božičnico 3 K; Ivan Berbuč, profesor in deželni poslanec, za božičnico in novo leto 25 K; dr. A. Gregorčič 10 K; „Narodna tiskarna“ v Gorici 20 K; Anton Kuštrin, trgovec v Gorici, za božičnico 5 K.

Upravništvu: veleč. g. Janez Filipič, dekan v Ločniku 10 K; bl. g. Alojzij Poljšak, posestnik v Gabrijah 2 K; bl. g. Janez Uršič, čevljar v Iderskem 1 K; rajni Stefan Koruza v Gabrijah zapustil 10 K. Srčna hvala!

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v letošnjih 11 mesecih 1.935.251,21 K prometa. Stanje hranilnih vlog z zadnjim dnem novembra je znašalo 600.309,29; stanje posojil 563.343,38; stanje tekočega računa: 57.818,59 K.

Umrl je v Campolongo v Furlaniji deželni poslanec g. Vincencij Micheli.

Umrl je dne 1. decembra v Gabrijah pri Ajdovščini g. Stefan Koruza v starosti 82 let. Ranjki je bil skrben in vzoren gospodar od začetka do konca svojega življenja. — N. v. m. p.

Za vikarja na Pečine pride bivši frančiškan in župnijski upravitelj na Peravi v Beljaku č. g. Janez Spietzer.

Volltve v zavarovalnico proti nezgodam se zopet bližajo. Koncem decembra volijo svoje zastopnike 3., 4. in 6. kategorija. Da Slovani, ki imajo v obveznih obrtnih podjetjih večino, ne podležejo zopet tako sramotno, kakor pri zadnjih volitvah, osnoval se je v Trstu poseben volilni odbor kakor odsek pol. društva „Edinost“. Temu odboru, ali pa naravnost njega predsedniku gosp. prof. Matku Mandiču, deželnemu poslancu v Trstu, naj se dološijo vsi nasveti, vsa tozadevna vprašanja, kakor tudi glasovnice. Navedeni odbor daje drage volje vsa potrebna pojasnila ter naznani pravočasno kandidate za posamezne skupine. Vsakdo, ki je opravičen voliti, naj si šteje v svojo sveto dolžnost, da stori vse možno, da bode zavarovalnica v slovenskih deželah, zavarovalnica za Slovane — tudi po svojem odboru slovenska.

Ustanovni občni zbor društva „Ruski kružok“ v Gorici. — Ustanovni občni zbor društva „Ruski kružok“ se vrši v nedeljo 7. t. m. ob 3. uri popoldne in sicer v rezerviranem salonu hotela „Pri treh kronah“ s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitane pravil in sprejemanje članov; 2. Volitev odbora; 3. Slučajnosti. Občnega zbora udeleži se g. Jenko iz Ljubljane. Z ozirom, da se ima odločiti vprašanje glede učitelja, prosi se za polnoštevilno udeležbo.

Pripravljalni odbor.

Mestni svet goriški. — V seji mestnega sveta Goriškega, ki se je vršila v torek, je bil vzprejet mestni proračun za l. 1903. Ta proračun izkazuje potrebščin v znesku 680.226 K V pokritje teh stroškov se porabijo redni dohodki 240.363 K. Primanklejev v znesku 439.863 K, se pokrije z dokladi, ki so sledeče: najeminski davek 41%; na zemljarino 41%; na obrtni davek 52%; na dohodninski davek 52%; na obrtna podjetja, ki morajo pokladati javne račune 52%; na užitninski davek od vina 180%; na užitninski davek od mesa 84%, od vsakega hl piva, ki se potoči na drobno 340 K, od vsakega litra na drobno prodanih opojnih pič 20 vinarjev.

Mrzlek. — Goriški magistrat opusti torej nadaljno iskanje Mrzlekovode. V nedeljo je imel montanistični nadzornik Tschellull neko predavanje o ti zadevi, katerega se je udeležil goriški župan in več mestnih starih. Tschellull je nasvetoval, naj bi se kopalo še 200 m naprej. Mestni inženir Bresadola pa se je temu upiral. Njegovo dokazovanje je imelo ta vpliv, da se nadaljno iskanje Mrzlekovode za sedaj opusti.

Zborovanje učiteljskega društva v Ajdovščini. — Dne 4. dec. je došlo na shod 50 gospodov učiteljev in učiteljic. Navzoča sta bila tudi dež. poslanca Dr. Tuma in župnik Grča. Zborovanje je trajalo blizu dve uri. Zborovanje se je vršilo v znamenju pomirljivosti. Govorniki so poudarili boj učitelstva za zboljšanje gmočnega stanja. Poslanca sta pojasnila vsak svoje stališče ozir. klubov. Dr. Tuma je delil dež. zbor v 4 klube, v radikalni slovenski in italijanski in v klerikalni slovenski in italijanski, Grča je pa le po narodnosti delil dež. zbor. Konečno so bili zborovalci sploh zadovoljni z najnovejšim načrtom zakona.

Otvoritev postaje Šempeter pri Gorici za celotni promet. — Ta dosedaj le za osebni in prtljajni promet napravljena postaja Šempeter pri Gorici z dnem 1. oktobra t. l. otvorene krajevne železnice Gorica-Ajdovščina se z dnem 5. grudnia 1902 izroči vsemu prometu.

Vabilo k občnemu zboru čitalnice v Prvačini. — Odbor čitalnice v Prvačini vabi svoje člane k letnemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v bralni sobi. Na dnevnem redu bodo te-le točke: 1. Nagovor predsednika; 2. Vplačevanje udnine; 3. Poročilo tajnika; 4. Poročilo blagajnika; 5. Vsprejemanje morebitnih novih udov; 6. Volitev novega odbora. Udje, ki bi bili z udnino na dolgu, morajo plačati isto pri drugi točki dnevnega reda, inace ne bodo imeli pravice udeležiti se zborovanja.

Prihodnje zasedanje tukajšnjega porotnega sodišča prične dne 3. februarja 1903.

Smrtonosen padec. — Mašinist Pozzetto, ki je bil v službi v hotelu „Pri južnem kolodvoru“, je v četrtek snal električne svetilke. Pri tej priliki pa se je prelomil neki gnij kol in Pozzetto padel je tako nesrečno na glavo, da je ostal na mestu mrtel.

Že zopet otrok zgorel. — Vedno več se dogaja dandanes takih nesreč. Ni dovolj materam že, da jih kaznujejo ob takih prilikah. V četrtek dne 4. t. m. pustila je neka mati Liven iz Oseka 4-letnega otroka samega doma pri ognju. V tem času pa, ker mater ni bila doma

unela se je otroku, pri ognju stoječemu obleka. Ko je prišla mati domov, našla je otroka že vsega sežganega in olupljenega, kateri je dobro uro po tem umrl. O matere, matere, težek račun bode dajale radi svojih otrok, in zato pazite na nje.

Še se najdejo poštenjaki. — V pondeljek je našel užigalec svetilk na kolodvoru južne železnice 380 K. Hitro je začel poizvedovati, kdo bi jih bil izgubil. Ko je pa dotičnega našel in je bil ta neki italijanski delavec, ki se je vračal s svojo družino z dela domov v Italijo, izročil mu je užigalec denar, ne da bi od njega zahteval ali vsprejel najdenino.

Išče se in takoj sprejme zanesljiv hlapec, kje pove uredništvo našega lista.

Burja. — Včeraj in predvčeranjem je razsajala po vsem Primorskem huda burja, posebno pa po Vipavskem, po Krasu in v Trstu. V Trstu se je zgodilo tudi več nesreč. Železniški promet na progi Trst Poreč bil je zaradi burje vstavljen.

Junico povozil vlak. — V sredo zvečer je povozil vlak vipavske železnice blizu prvaškega kolodvora junico, katero je gnal nekdo iz Rihemberga. Ko je zagledala namreč junico vlak, se je tako močno splašala, da se je iztrgala kmetu, ki jo je gonil na vrvi, iz rok. Pri tej priliki pa je tako nesrečno odskočila, da je prišla naravnost pod vlak.

Cena goveje živine in prašičev. — Na sejmu sv. Andreja se je prodajala goveja živina na žlvo vago po 56—60 K kvintal. Prašiči pa so se prodajali na mrtvo vago po 90—100 K kvintal, teleta so se prodajale na mrtvo vago po 94—98 K kvintal.

Domač tat. — Sprevodniki vlakov, ki vozijo med Trstom, Korminom Divačo, in Nabrežino in ki imajo stalno bivanje v teh krajih, kupili so v Trstu večkrat raznih jestvin za svoje družine. Ali zgodilo se je, da so jim te reči večkrat zmanjkale. Pred odhodom vlakov postavili so jih ponavadi v železniški voz, ki je namenjen za glavnega sprevodnika, potem so pa šli vsak na svoje mesto opravljati svojo službo. Ker se je tatvina večkrat ponavljala, pritožili so se pri policijskem komisarju, ki ima službo na južnem kolodvoru. Ta pa je v četrtek zvečer naložil nekemu redarju, naj od daleč opazuje pred odhodom vlaka zgorej omenjeni železniški voz. In res je zapazil redar malo pred odhodom vlaka, kako je neki človek od nasprotne strani poskočil na ta voz ter odnesel z njega dva zavoja. Redar skoči za njim ter ga aretiraj. Bil je to neki težak južne železnice, ki je priznal, da je že druge kratke ukradel take stvari, ki so bile last sprevodnikov.

Pozor slov. inteligenca. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razprodaja krasno knjižnico rajnega pisatelja Ivana Vesela. Knjižnica in zaznamek taiste nahaja se v odvetniški pisarni g. dr. Fr. Štara v Ljubljani, Križevniške ulice št. 2.

„Slovan“. — V Ljubljani je začel izhajati nov ilustrovani list, mesečnik „Slovan“. Lastnik in založnik mu je Dragotin Hribar, urednik pa Franc Govekar.

Tržaško slovensko šolstvo. — Pretekli mesec so odposlali tržaški Slovenci na upravno sodišče po g. dr. Gustavu Gregorinu priziv proti znanemu odloku ministerstva v zadevi slovenskih ljudskih šol v Trstu.

Občinski preudarki. — C. kr. namestništvo v Trstu je te dni razposlalo županstvu okrožnico, v kateri se določa, da kedaj morajo občine predložiti finančnemu ravnatelstvu prošnje, v katerih prosijo, da bi pobirale c. kr. davkarje njih občinske doklade. V smislu § 75 občinskega reda se morajo občinski preudarki v občinskih zastopih skleniti in odobriti vsaj jeden mesec pred potekom leta. Finančnemu ravnatelstvu pa se morajo predložiti prošnje za pobiranje občinskih dokladov po davkarjih pred začetkom novega leta. V slučajih, ko so doklade tako visoke, da mora deželni odbor v njih pobiranje privoliti, morajo dotične občine deželnemu odboru predložiti dotične prošnje vsaj do 1. decembra vsakega leta, ker bi v nasprotnem slučaju na take prošnje ne jemali več ozira.

Tužni Istri v pomoč! — Abiturienti spletskega gimnazija šolskega leta 1901/1902 so zložili za družbo sv. Cirila in Metodija za Istro krasno svoto 1000 K. Upraviteljstvo družbe pak je odločilo, da se s to svoto ustanovi poseben zaklad „abiturientov spletske gimnazije šol. leta 1901—1902“ v spomin na ta plemeniti čin mladine.

Trst in Italija. — Tržaški župan Sandrinelli poslal je beneškemu županu v Italijo sledečo brzjavko: „V dnevu, ko daje Trst ime Karla Goldoni-ja jednemu svojih gledišč in ime Giacinta

Gallina jedni ulici, spominja se Benetk, glavne matere prvaka italijanske umetnosti in njenega najslavnejšega predstavitelja". — V Trstu se res nič ne zgodi, s čemur bi ne bili zadovoljni v Italiji. In v tem jih podpira slavna c. kr. avstrijska vlada!

Železnica Videm-Kobarid. — V laški poslanski zbornici predlagal je poslanec Breda, naj laška vlada zgradi železnico iz Vidma proti Kobaridu v soški dolini.

Okrožno sodišče na Voloskem. — Občinsko starištvostvo je te dni sklenilo, zaprositi pravosodno ministerstvo, da se osnuje na Voloskem okrožno sodišče. Delokrog tega okrožnega sodišča bi se raztezal čez celo Liburnijo in pa čez kvartnerske otoke.

Štajerski deželni zbor se skliče koncem tekočega meseca h kratkemu zasedanju, da se reši budgetni provizorij. Volitev deželnega odbora se izvrši v teh sedaj le tedaj, ako bo večina zahtevala tak dnevni red, sicer pa se le v glavnem zasedanju.

Smrt milijonarja. — V Otavi je umrl milijonar Mackay, Irec po rodu, ki zapušča 600 milijonov frankov. Mackay preselil se je svoj čas v Kanado kot priprost delavec.

V Gmundnu umrl je grof Beleredi, ki je bil svoječasno naš ministerski predsednik. Grof Beleredi bil je rojen l. 1823 na Moravskem iz odlične plemenitaške rodbine. Grof Beleredi bil je že l. 1841 namestnik na Češkem. Prišel pa je na ministerski stol po padcu Schmerlinga.

Kdo hoče v Bosno! — Od visokega dostojanstvenika je prejel "Slovenec" nastopne vrstice: "Mnoge slovenske družine se izseljujejo v Ameriko, dasi morejo tudi v Bosni dobiti zaslužka in zemlje. Tako je pri sv. Filomeni, blizu Samaca v Bosni 700 oralov ravnega in rodovitnega sveta, ki se dá na 10 let v zakup ali pa proda. Ves ta svet je v ravnini med Samacem, Gradačcem in Modričem, in se more dati v zakup ali pa prodati. Za vsakih 100 oralov se na leto zahteva 2400 kron najemnine, in sicer 1200 kron takoj, 1200 na jesen po žetvi. Zemljiški davek plača sedanjí lastnik, desetino pa najemnik. Vsaka družina bi si morala zgraditi hišo in potrebne hleve za 2000 K. Te stroške pa lastnik povrne s tem, da vsako leto na najemniki popusti 200 kron. Vsak najemnik more od graščine dobiti dva vola, dva konja, kravo in oralo. Plačati bi mogel tudi v petih letih brez obresti. Čez 10 let se more pogodba zopet za 10 let podaljšati. Ves svet pa se more tudi kupiti, in sicer oral po 320 kron. Na tem posestvu je velik hlev za 50 glav živine. Kdor hoče imeti natančnejša pojasnila, mu radi ustrezemo. Najbolje pa je, da se posest ogleда. Vožnja po železnici: Zagreb, Ojek, Vrhpolje, Samac preko Save, bosanski Samac, Sv. Filomena.

Deputacija lekarnarjev na Dunaju. — V torek je prišla v poslansko zbornico deputacija vseh lekarniških gremijev. Kranjski gremij zastopa lekarnarja Mayr in Mardetschka eger. Deputacija se je oglasila pri različnih poslancih ter zahtevala provizorično uredbo lekarništva. Poslanci so obljubili, da spravijo zahteve lekarnarjev potom nujnega predloga v zbornico. Ministerskemu predsedniku Körberju je deputacija izročila posebno spomenico. Körber je rekel, da mu tozadevna razsodba upravnega sodišča še ni dostavljena, sicer pa da je pripravljen storiti vse, da se varujejo opravičeni interesi lekarnarjev in lekarniških nastavlencev.

Razprava dr. Schalkova. — V procesu Wolf-Schalk je bila razprava, ki se je vršila v torek najživahnejša. Berger je razdelaval politično delavnost Wolfovo. Ko je Wolf napravil neki medklje, ga je Berger insultiral, češ, da je bil Mefisto vsenemške stranke. V burnem prepiru je Wolfov zastopnik dr. Rosa zaklical: Zdaj je čas, da spravimo Schönererjeve piramide na dan. (Te piramide so škandalozna stvar, pri kateri igrajo gotove ženske glavno ulogo.) Schönererjance je to silno razkačilo in se je prepir poostril. Wolf je Bergerju očital podlost. Berger: Jaz govorim vedno resnico. Wolf: Vi ste sposobni tudi pod prisego lagati. Berger: Vi spadate v kaznilnico. Predsednik je naredil konec prepiru z ostro izjavo, da so prepirajoči se gospodje pred sodnijo, ne v gledališču.

Pazite na svetilke. — Dekla slaščičarja Muhrmayerja v Ljubljani je v torek pihnila v gorečo svetilko, da jo ugasne. Svetilka je eksplodirala in goreči petrolej se je razlil deklí po obleki. Hipoma je bila deklí obleka v ognju. Na pomoč je prihitela Muhrmayerjeva gospa, kateri se je posrečilo udušiti ogenj.

Odvetnik se je ustrelil. — Odvetnik v Toplicah na Češkem dr. Hanisch

se je ustrelil radi neke krize v ondolni posojilnici.

Dolenjske Toplice. — Dosedanji najemnik toplice kneza Auersperga, gosp. Adolf Tambornino, ki se je z veliko vneto zavzel za razvoj tega kopališča ter si s svojo in svoje gospe soproge uljudnostjo in prijaznostjo pridobil splošne simpatije občinstva, je opustil te toplice in se preselil v Opatijo, kjer prevzame penzijo „Exquisite“ v „Villa Mascagni“.

Predsednik deželnega nadsodišča grof Gleispach, ki se je v soboto pripeljal v Ljubljano, je bil med vožnjo iz Gradca v Ljubljano v kupeju okraden. Tat mu je vzel listino, v kateri je imel denar in legitimacijo za vožnjo po železnici. Moral je v Ljubljani narediti dolg, da se je mogel nazaj peljati.

Schönerer bolan. — Z Dunaja poročajo, da je Schönerer resno obolet. Prehladil se je baje na potu v Friedrichsruhe.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi. — Pri tretjem (izrednem) obč. zboru, v pond. dne 1. t. m., in l. odboruvi seji, v tor. dne 2. t. m., slovenskega društva „Ilirija“ v Pragi se je sestavil sledeči odbor: Predsednik: Egon Staré, iur. cand.; Tajnik: Ciril Jekovec, stud. ing.; Blagajnik: Pavel Pestotnik, stud. phil.; Knjižničar: Janko Pretuar, stud. iur.; Odborov namestnik: Viljem Kuček stud. ing.

Društvo „Ilirija“ priredi s kolinskim Sokolom „Fügnernem“ v Kolinu, ki je pokazal že spomladi posebno napram nam Slovcem svojo veliko gostoljubnost, dne 10. prosinca 1903. l. maskerado. Zabavni odsek je pozval doslej okrog 1300 adres ter ukrenil vse potrebno da se maskerada obnese v vsakem obziru kar najsijajnejše. Dekoracije napravi društveni član, akad. slikar g. Žmitek. Med kolinskim občinstvom vlada največje zanimanje za to prireditev. Eventuelne reklamacije vzprejema „Ilirija“ v Pragi in „Sokol Fügner“ v Kolinu.

„Podporno društvo za slov. vl-sokošolce v Pragi“. — Pri rednem obč. zboru dne 29. listopada sestavil se je odbor tako: Predsednik: nadinžiner Fr. Tomšič, namestnik predsednikov: dež. svetnik Dr. B. Franta, blagajnik: odvetnik Dr. Jos. Ettel, Hvozdomilu, tajnik: akad. slikar Jos. Germ, odbornik: amanuensis univ. knjižnice dr. Iv. Žmavc; namestnik: rud. nadkomisar Rad. Vidic, gospodarski svetnik Iv. Arh in redaktor Jos. Kuffner, revizorja: odvetnik Dr. K. Šebesta in revident drž. železnice Gregor Sporn.

Spodnjaštajerska jubilejska ustanova. — Ta ustanova, za katero so začeli štajerski rodoljubi zbirati denar v spomin petdesetletnega vladanja našega cesarja, da bi se obrestni njene matice podpirali ubožni dijaki do konca studiji, in celó dokler ne dobé kake službe, znaša sedaj, ko se je nabiranje zaključilo, 20.000 kron.

Alkoholizem med šolskimi otroci. — Neki učitelj iz Kolina na Nemškem poroča v listu „Kölner Stadt-anzeiger“ sledeče: Sumljiva zaspanost in duševna lenoba učencev v prvem razredu me je napotila, da sem zadnji ponedeljek začel preiskovati, koliko moji šestletni dečki dobé alkohola uživati. Preiskava je dognala ta rezultat: Izmed 54 učencev prvega šolskega leta jih je bilo 19 prejšnji dan v gostilni, 20 jih je dobilo piti vina, 24 piva, 19 žganja, 17 vina in piva, 14 vina, piva in žganja. Deset jih je bilo pijanih, 9 tako zelo, da niso mogli stati; osmerim je uživanje alkohola provzročilo težave v šolstvu; jih je kadilo. Te številke dovolj jasno govoré, kako strašen sovražnik je alkohol.

Tatinski lovec na Košuti. V nedeljo dne 30. novembra opoldne so slišali lovci baron K. Bornovi v Puterhofu za Tržičem strel izpod Košute. Lovec Jakob Ahačič je šel takoj zasledovat, odkod je ta strel. Pod vrhom Košute naletil na tri tatinske lovce, ki so prišli čez mejo od koroške strani krast divjačino. Ko zapazijo tatinski lovci zasledovalca, ustrelijo dvakrat nanj, ta pa trikrat nazaj. Potem jih je skušal prestrčiti po drugi poti baronov lovec. Tatinski lovci so pa ušli čez Košuto, eden menda zadet od strela. Nazaj gredočega naenkrat napade zavrtno še en lovec z nožem. Boj za življenje in smrt je bil. Tat je napadel lovca Ahačiča z nožem, lovec se je branil s puško. Zavrtno napaden je dobil nevarno rano v vrat. Samo kost ga je rešila smrti. Napadalec je odgnal, ko ga je udaril s puškinim kopitom po glavi. Nato se je baronov lovec vsled obilo prelite krvi zgrudil na tla. Čez nekaj časa je z največjim trdom prilezel do lovske kočé, kjer je telefoniral v Puterhof, da je bolan, naj pridejo ponj. Na vprašanje, kaj se mu je pripetilo, ni bilo nazaj odgovora, ker

so zopet lovca obšle slabosti. Ko so prišli gozdar in drugi lovci do lovske kočé, so dobili lovca Jakoba Ahačiča brez zavesti (okrog 5. ure popoldne). V ponedeljek dopoldne ga je obvil zdravnik. Upanje je, da bo okreval, ker je čvrst korenjak. Tatinske lovce zasledujejo sedaj orožniki. Upati je, da ne bodo odšli zasluženi kazni.

1.650.000 kron primanjkljaja izkazuje češka delavska zavarovalnica zoper nezgode.

Poslanec zblaznil. — V ogerskem državnem zboru se je v sredo med sejo poslanec Koloman Szabo tako čudno obnašal, da so koj spoznali, da imajo posla z zblaznelim človekom. Odpeljati so ga morali domov.

Drevo ubilo stotnika. — Stotnik pri bosansko-hercegovskem polku št. 4. Evgen Klemenčič je bil na neki vojaški vaji ubit. Padlo je nanj požagano drevo.

Beračico oropala. — Iz Ptujja se poroča, da sta v slatinski okolici beračico Marijo Krumpak napadla 16 letni posestnikov sin Blaž Oberski in 15 letni Rudolf Vidmar ter ji oropala priprošjačeni dve kroni. Fanta sta na to pobegnila in si razdelila rop. Orožniki so ju vjeli in oddali sodišču v Rogatec.

Na smrt obsojena ženska. — V Št. Hipolitu je bila k smrti na vislicah obsojena delavka Marija Billmann, ki je zavrtno umorila svojo sestro.

Žaloigra učiteljeva. — Pred potniki v Saint Mihael se je pričela obravnava proti nekemu Leclerc, ki je umoril petero oseb, a svoje dejanje tako zvito izvršil, da so dolgo let ljudje imeli za pravega storilca učitelja Gobillota, ki je radi teh obrekovanj skočil v vodo in utonil. Nekaj dni potem, ko so vrgli valovi mrtvo učiteljevo truplo na suho, zasledili so pravega storilca.

Odgovor beneškega župana. — Ker je tržaški župan ves srečen naznanil beneškemu županu, da dobita lesni trg in lesna ulica v Trstu imeni laških podanikov, zahvalil se je na tem sporočilu župan iz Benetk in pohvalil Trst, „da tako vzvišeno odgovarja bratstvu, ki nas druži v domovinski kulturi“. Original se prav za prav glasi tako: „che ci unisce nella patria coltura“, a vsak bo vedel, da stoji „coltura“ le radi tega zraven, da ne morejo zapleniti, in da je najvažnejše v tem „patria“ (domovina.)

80.282 vreč kave pripeljal je v soboto v Trst parnik „Moravia“. 869 vreč te kave naložili so na parnik v Bahiji, kar znaša 52.140 kilogramov; 55.845 vreč bilo je naloženih na Santosu, kar znaša 3.351.900 kilogramov, in 23.568 vreč bilo je naloženih v Rio Janeiro, kar znaša 1.414.089 kg, skupaj torej 4.818.120 kg. Pomorski kapitan te ladije je Radončić.

Nesreča. — Na Primskovem pri Kranju so našli pretekli teden mrtvega Jožefa Gorjanca. V pijanosti se je preselil v večnost. V tej vasi je tekmo pol leta pomrlo vsled pijanosti 5 oseb. To so žalostni pojavi nesrečnega pijančevanja, ki naj nam služijo v svarilo.

Nov vrelec kisle vode so našli v Petrovcih blizu Radgone na Ogerskem. Sodi se, da se bo ta voda merila z imenitnimi slatinami. Želeti je, da ne pride ta vrelec v tuje roke in da ostane posest narodnjaka gostilničarja g. Martinca.

Nesreča na železnici. — Blizu kolodvora Potenza v Italiji prišla je petletna hčerka železniškega čuvaja pod voz. Da bi jo rešil, skočil je njen dvajsetletni brat k vlakcu. Kolesa so prišla tudi njega in tako sta bila brat in sestra hkratu zmečkana in razmesarjena.

Krvavo berilo. — Leta 1893. je bilo na Avstrijskem in v Nemčiji izdanih 23000 krvavih romanov. — Med 121 mladimi obsojenci je bilo 92 čitateljev takih romanov. Žalibog, da je tega duševnega strupa tudi veliko med Slovenci.

Nova kat. cerkev v Üesküebu. — V torek so blagoslovili v pričo našega in italijanskega poslanika novo katoliško cerkev v Üesküebu. Blagoslovil jo je škof iz Prizrena.

Narodno gospodarstvo.

Vzreja mlade živine.

(Konec.)

Poleg teh dobrih svetov za vspešno izrejo mlade živine ne smemo zabiti negovanja kože, ki je za dober napredek živine velike važnosti. Že od prvih mladosti nikari ne zamudimo telet sleherni dan izkrtati, kar jim očitno dobro de, ker tako rada drže. Čim bolj jim varujemo kožo nesnažnega prahu, tim čvrsteje je delovanje kože v prid živali. Kadar prihaja živina s pašé domov, je bistveno, da vsako žival posebno po hrbtnu očehamo (očistimo), kar s tem

odstranimo jajca govejega zolja. Ako čohala ne rabimo, prodro jajca polagoma v kožo in provzročijo naslednjo zimo pod kožo ličinke, ki delajo živini veliko sitnosti in bolečin.

Seveda pripomore kožna snaga tudi k temu, da se razen mrčes, posebno uši, ne more na mladi živini tako zlahka naseliti. Kljub temu pa se teh nepridipravov ne bomo mogli popolnoma znebiti. Kakor hitro opazimo na mladi živini uši, je najbolje, dotična mesta z živinskimi škarjami na kratko ostrčiti in z roko v ona mesta vdrgniti toplega lanenega olja; to mazanje ponovimo čez 3 do 4 dni, ker so se utegnili morebitna jajca mej tem izvaliti in je treba zalego z nova ugonobiti. Mej vsemi sredstvi zoper uši je laneno olje še najbolj nedolžno in tudi ne zajeda kože, kakor n. pr. tobakov izvleček ali živo-srebrna mazila. Živo srebro je tudi vsled tega nevarno, ker se teleta rada ližejo in se tako prav lahko zastrupijo z živim srebrom.

Ena najpogostejših telečjih boleznij je driska. Kakor hitro spoznamo to bolezen, se je moramo precej lotiti; če še ni kaj prida razvita, tedaj prav dobro deluje kuminov čaj, ravno tako surova jajca. Pri močnejši driski dosežemo najboljši vspeh z opijevimi kapljicami. Razun tega moramo vsem driskavim teletom zmanjšati množino krme do polovice, časih celo več.

Ozir mleka, ki ga dajemo teletom prvih 14 dni, je najbolj primerno, da dobivajo materino mleko. Potrebno pa je, da se poklada mleko kravje gorko, dalje ne smemo mleka tako kar meni nič tebi nič postaviti pred mladiča, češ: zdaj se pa dobro imej. Ampak zelo primerno je, da si nabavimo napajalno golido, iz katere mora tele mleko polagoma sesati po dudlju, ki je ponarejen po sescu. Na ta način najbolje posnemamo naravno sesanje, posebno ako postavljamo napajalno golido na tla, tako da mora tele rabiti neko silo, da pride do svojega mleka. Mleka ne smemo nikoli mešati z vodo. Ob času, ko dajemo mleka vedno menj, pričnemo goniti tele na vodno korito, paziti pa moramo, da se preveč ne nasrka bistré vodice. Najbolj primerno je napajati po krmitvi, katero pričenjamo po navadi z mlekom. Kolikokrat kravo po teletu pomolzemo, tolikokrat naj tudi tele dobi mleko.

Kadar pozneje molzemo samo dvakrat na dan, zadostuje tudi samo dvakratno napajanje teleta. Seno, namenjeno teletu, pa vržemo jutraj v prav nizke jasli in kar zvečer ostane, to damo kravam, da dobi tele naslednji dan sveže seno. Tele se skoro celi dan po malem ukvarja s senom in tako se najboljše navadi na grobo krmo. Tudi sol začnemo pokladati prav po malem takrat, ko začne tele dobivati menj mleka.

Vsa mlečna nadomestila, kakor laneno seme, sladne kali, moke in razna močna krmila ne morejo kravjega mleka nikdar popolnoma nadomestiti in najbolj prav je, ako se razven gori omenjenih krmil (mleko, oves, otrobi, seno) ne rabi nikakih drugih mlečnih nadomestkov.

Način izreje mlade živine, kot smo ga tu opisali, je v navadi pri Švicarjih, in nima namena, da bi dosegli pri živalih prvo leto kolikor moč veliko težo. Hočemo samo popolnoma navaden, pravilen (normalen) razvoj, ki naj s pomočjo utrjevanja in zadostnega gibanja zabrani bohotno (mastno) obliko. Tele mora svojo krmo predelati, svoja pljuča, svoje ude krepiti, in tako dobimo govedo, ki res spolni pozneje naše upe, ki smo je stavili nanj. Ponovimo, da je ravno prvo leto za naš konečni smoter ali cilj pri izreji največje važnosti. Kar v prvem letu zamudimo, tega ne moremo nikoli več popraviti.

Kar časa zamudiš, pravi pesem, na veke ga zgubiš.

To velja, kakor o mladosti človeka, tudi o izreji mlade živine. Prvo leto je podlaga, je temelj, na kojem moramo zidati naprej; če hočemo sezidati pravilno, hasnovito poslopje živalskega organizma, mora biti temelj trden in pravi.

Sicer pa ta način izreje živine ni ravno težaven. Treba le zlate snage in velike točnosti, da se stori vse v pravem trenutku, treba tudi nekoliko ljubezni do stvari same, da pri vsaki živali posebej takoj opazimo razne slučajnosti ter ne čakamo še le, da se ta ali ona bolest razvije v grozečo pošast.

Zelo dobro je živali tehtati vsak mesec; tehtnica nam najboljše pove, za koliko smo prišli naprej v kakem času. Prehiter ali prepočasen razvitek nam pokaže tehtnica veliko hitreje in do ločneje, kot moremo to presoditi s prostimi očmi. Kaj takega vidimo po navadi še le tedaj, ko je napaka vže precej velika, dočim nas tehtnica mnogo prej opozori.

Zahvala.

Z ozirom na strašansko katastrofo, katera se je dogodila dne 22. novembra okoli 8. ure zvečer, ko je nastal požar v moji hiši, ki je celo hišo št. 56, hlev s premičnim blagom vred popolnoma uničil, veže me dolžnost, da se prav lepo zahvaljujem c. kr. priv. vzajemni banki proti požaru v Gradu, ker mi je vso škodo do zadnjega vinarja v najkrajšem času izplačala, za kar jo s tem vsem, posebno Bricem, toplo priporočam.

V Vedrijanu 1. dec. 1902.

Janez Cepič.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljaveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidarski &
Valencič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka i. Majdičevga
mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. licnih in trpežnih
miz iz trdega lesa, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Razpis službe.

Za sodnijski okraj Ko-
bariški s sedežem v Koba-
ridu se razpisuje služba
zdravnika z letno plačo
1600 kron. Za pojasnilo
glede drugih dohodkov se
lahko obrne na tukajšnega
zdravnika g. Fr. Votočka.
Prošnje za to službo je vlo-
žiti do 31. decembra 1902
pri županstvu v Kobaridu.
Službo bo nastopiti dne 1.
februarja 1903.

Županstvo v Kobaridu
dne 28. novembra 1902.

Zakaj tako ceno?

Ker le proti gotovemu plačilu po-
šiljam, zato imam majhne stroške in ni-
kake zgube pri kupčiji. Ponujam tedaj z
realnim 5-letnim jamstvom

Singer-šivalne stroje

v vzorni sestavi in izpeljavi
po en gros cenah: Štev. 442
Singer-šivalne stroje močne
vrste, gonilne z nogo, zaklepni
pokrov, res praktična novost
priljubljen družinski šivalni
stroj za K 49 (štacunska cena K 90).
Orig.-Ringschiff-šivalni stroj v olišpani
opravi z vso pripravo in pokrovom, naj-
večja gotovost in ročnost v šivanji, torej
je posebno pripraven stroj za obrtnije,
edino za K 77 (štacunska cena K 150).
Prodaja s 5-letnim gotovim poročstvom
proti nakupu K 14 in ostanek s poštanim
povzetjem. — Cenik šival. strojev brez-
plačno. — Naslov: M. Rundbakin, Dunaj,
IX/1, Berggasse št. 3/32a.

LASTNIK KAVARNE „CENTRAL“

v Gortična Travniku
si usoja slavno občinstvo
obvestiti, da je postavil zra-
ven obstoječ še en biljard
in sicer na občno zahtevanje
častitih gostov iz svetovno
renomirane tvornice

Št. Martin v Parizu
Kavarniški prostori so tudi
za eno sobo povečani in
bodo ob mrzlih dneh vsi
ugodno razgreti.
Kavarna posedla zraven o-
gromne izbirke najboljših
likerjev, čez 100 različnih
časnikov.

Za dobrohoten obisk
prosi vljudno

F. Pečenko.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Mude vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Solskega doma“.

Gospodu lekarničarju
Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.

Vaše železnato vino sem
s prav dobrim uspehom vporab-
ljal pri neki gospe, ki je dolgo
trpela na živcih. — Prosim Vas
torej, da mi določite še šest
steklenic zgoraj navedenega vina.

Dr. L. Färber,
c. kr. štabni zdravnik.

V Gorici, 6. junija 1901.

Prodaja se v lekarnah v Gorici,
Tolminu, Trstu, v Istri in Dalma-
ciji po 2-40 K steklenico.

Za godove, praznike
in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado
in se dobe tako krasne, da se jih vsak
z zanimanjem poslužuje. So pa tako cen-
da se je čuditi, kako je mogoče tako
umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkрасnejših raz-
glednic s cveticami, raznimi podobami,
posebno božičnimi, novoletnimi in šali-
vimi s slovenskim besedilom itd. 100 ko-
madov od 3 krone navzgor; ali pa 100
vsaka druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Gorici Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za po-
grebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga médu pitanece in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voile de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjal, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajce, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

== Vse po najnižjih in stalnih cenah! ==

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

